

FÁSORI HARANGSZÓ

www.fasor.hu

Újfolyam

69. szám

A Budapest-Fásori Református Egyházközség hírmondója

2017. szeptember

*„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem,
a hitet megtartottam...” (2Tim 4,7)*

1517

2017

500 ÉV REFORMÁCIÓ

Mit tanulhatunk ma a reformációból?

„Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.”

(Róm 3,28)

500 év távlatából tanulhatunk még valamit a reformációból? Vagy annyira más lett világunk, hogy a reformációra mint muzeális tárgyra kell tekintenünk? Valóban igaz, hogy nagyon más a mi korunk, mint Kálviné vagy Lutheré. Négy pontra szeretnék rávilágítani ezzel kapcsolatban:

1. Luther idejében nem kételkedtek Isten létében. Mindenki abból indult ki, hogy van Isten. Éppen ezért kérdésük így hangzott: *Hogyan állhatok meg én, bűnös ember az Isten előtt, aki szent és igazságos?* Ez a kérdés manapság alig foglalkoztatja az embereket. Sokkal inkább az a kérdésük: *Van-e egyáltalán Isten?*

2. Különbség még az is, hogy ma Európában az emberek sok más vallással is érintkezésbe kerülnek. Akkoriban mindenki a Római Katolikus Egyházhoz tartozott. Ma találkozunk az iszlámmal, buddhizmussal és sok más keleti vallással. És mi ennek a következménye? Az emberek azt kérdezik: *Valóban a keresztyén hit a valódi hit, vagy a többi vallásnak is van igazságmagva? Valóban Jézus az Út, vagy vannak más utak is az üdvösséghez?*

3. További különbség, hogy az emberek öntudatosak lettek. Luther idejében az egyháznak abszolút tekintélye volt. *Amit az egyház mondott, az igaz volt.* Ez ma már nincs így, az embereknek *saját elképzeléseik és véleményük van.*

4. Végül: *a társadalmunk erősen szekuralizálódott.* Az emberek csak az *itt és most*-ban élnek, menny és pokol sokaknál már nincs a látómezőben. Ez Luther idejében egészen más volt. *Menny és pokol nagyon erősen élt az embereken.*

Látva ezeket a különbségeket tudunk ma bármit is tanulni a reformációból? És ha igen, akkor mit? Szeretnék most rávilágítani a négy különbségre:

1. Igaz, hogy napjainkban az a kérdés, hogy *Hogyan tudok méltón megállni Isten előtt?*, már alig él. De az Isten létevel kapcsolatos kérdés még többeket foglalkoztat: *Valóban létezik Isten?* Mégse tudjuk megkerülni a kérdést, hogy hogyan viszonyulunk Istenhez. És ha az ember ezt nem tűzi napirendre, Isten akkor is megteszi. Végsősoron továbbra is minden az Istenhez való viszonyunkon múlik. Mégha a modern ember nem is teszi fel Istenhez való viszonyáról a kérdést, a reformációból megtanulhatjuk, hogy ennek ma is napirenden kell lennie. Mert az örökkévalóság tekintetében minden embernek megbocsátásra van szüksége. A reformáció azt tanítja nekünk: minden az életünkben és halálunkban egyedüli vigasztalásunkról szól.

2. A mai Európában valóban sokféle vallással kerülünk kapcsolatba. Szabadelvű teológusok azt mondják, hogy minden vallás magában hordozza az igazság magját. *„Sok út van, ami a mennybe vezet”* – mondják. Igaz ez? Megtanulhatjuk a reformációból, hogy csak egy út vezet a megtartáshoz: a Jézus Krisztusba vetett hit. És ehhez a reformáció a Bibliát hozza elénk: Jézus Krisztus az Út az Atyához (Ján 14,6). Ettől soha nem térhetünk el.

3. Korunk embere valóban öntudatosabb lett. Maga akarja meghatározni, hogy miben hisz. Amit az egyház mond, nem mérvadó. Fontos az is, amit mások mondanak és éreznek. Az emberek megváltoztak, ez való igaz. De a reformációból megtanulhatjuk, fontos, hogy az ember Isten előtt megálljon. És ott mindenki egyforma lesz, mégpedig

bűnös. Ez az egész világ Isten ítélete alatt áll (Róm 3,19). Bármennyire is különbözünk az akkori emberektől, ennek ma is napirenden kell maradnia.

4. Az is igaz, hogy menny és pokol a legtöbb embernek látókörön kívülre került. Egyedül a földre irányulva élnek. Sokan úgy gondolják, hogy a halállal minden elmúlik, mindennek vége. Másoknak homályos elképzeléseik vannak: „*Ha van valami, akkor azt majd meglátjuk*”. De a reformációból megtanulhatjuk, hogy az igehirdetésben mennynek és pokolnak valóságként kell megjelennie. Mert a Biblia is komolyan beszél ezekről.

Mit tanulhatunk még a reformációból? Egy további pontot szeretnék még idehozni. Sokaknak a hit egy homályos valamivé vált: „*Hinni hiszek, de biztosat nem tudok*.” A reformáció viszont megtanította nekünk, hogy a hit bizonyosság. Mert a hit Isten ígéreteire tekint, melyek Krisztus Jézusban „*igenek és ámenek*”. Éppen ezért az igaz hit bizonyosság abban, hogy Krisztus Jézusban megigazulva álllok meg Isten előtt. A reformáció magja ma is nagyon aktuális!

*Nt. Pieter J. Teeuw
(Papendrecht, Hollandia)
Fordította: Szécsi Sándor*

Képek a reformáció hazájából: a Luther-szobor a drezdai protestáns főtemplom, a Frauenkirche előtt, és Biblia alakúra épített kilátó a wittenbergi pályaudvar előtti téren. A képek a reformáció 500. évfordulója alkalmából szervezett 500 kilométeres cseh- és németországi kerékpártúrán készültek, beszámolóinkat lásd a 8–14. oldalakon.

20 éves a *Fasori Harangszó!*

Kérjük a Testvéreket, írják meg **2018. január** végéig a *Harangszóval* kapcsolatos személyes emlékeiket, írják le, milyen lelki ajándékokat kaptak az újság által, hogyan hozott örömet, jó hírt általa az Úr. A történeteket a jövő évben közöljük. Cím: szabo.zsolt@fasor.hu

MIT JELENT SZÁMOMRA REFORMÁTUSNAK LENNI?

Négy-öt éves korom egyik emléke, hogy állodgálok a kaposfői búcsúban, s a nagynéném bemutat a helyi katolikus papnak. Elkápráztatott a színes forgatag, azt sem tudtam, mire figyeljek, a sátorok asztalain hívogató festett, tükrös mézeskalácsokra vagy a mellettem forgó

körhintára, amelyen boldogan visítotztak gyerekek, felnőttek. És ekkor oldalba bökött a nagynéném: „*Na, Hugi, mondd el a pap bácsinak a Miatyánkot.*” Az csendesen intette, nem kell erőltetni, de nagynéném bökdösött. „*Ügyes kislány, tudja.*” Félrevonultunk a vásárból, s a parókia egyik szobájában, ha lassan is, s ha kellett is segíteni, de elmondtam. Mint egy verset.

KINCS A FÖLDBEN

A szüleim otthon elsők között tanították meg a Miatyánkot és az „*Én Istenem, jó Istenem, lecsukódik már a szemem*” kezdetű, lefekvés kori imádságot. Mindkét anyai nagyanyám katolikus volt, édesanyám is. A kánonjog szerint a vegyes házasságokból származó gyermekek-nél az döntött, milyen neműek: a lányok az édesanyjuk, a fiúk édesapjuk vallását követték. Az én édesapám azonban ragaszkodott ahhoz, hogy az ő lányai a család több száz éves hagyományához hűen reformátusok legyenek. Apai és anyai nagymamáim versengve vittek el vasárnaponként nővéremmel együtt a katolikus templomba, sőt, esti misékre is. Pedig ez a szocializmus idején volt, amikor megszólták, sőt megbüntették az embereket, ha úgymond „vallásosak” voltak. Én azonban egészen kis koromtól azt tapasztaltam, a mi családban senki sem fél

attól, hogy megbélyegzik, mert az Isten házába jár. Sőt, óvodáskoromtól arra tanítottak, tiszteljem Istent, s ha bármi baj van, egyedül Hozzá forduljak, imádkozzam, mert Ő tud segíteni. A katolikus templomban sok minden elvonta a figyelmemet, emlékeim szerint a mise egy részét latinul tartották, a katolikus ceremónia misztikusan hatott. A pap színes ruhája, a csengettyűk, a füstölők, a ministránsok. Az egész-ből nem értettem semmit. Nyolcéves voltam, amikor Kaposvárról Veszprémbe költöztünk. Egy napon édesapám úgy szólt édesanyámhoz: „*Beiratjuk a lányokat bibliaórára, járjanak el vasárnaponként gyermek-istentiszteletre.*”

Kint játszottunk az udvaron, játéklapátjainkkal kincseket kerestünk, amikor az egyszer csak belekoccant valamilyen tárgyba. Elkezdtem ásni, legnagyobb csodálkozásomra egy meggömbült, elferdült, megrozsdásodott keresztet húztam ki a földből. Húszcentis lehetett, megformázva rajta Krisztus, s a tetejére írva: *INRI*. Kiegyenesítettem, megtisztítottam, lelkendezve mutattam anyai nagyanyámnak, aki velünk lakott akkoriban: „*Nézd, Mama, mit találtam, Krisztus keresztjét.*” Ő megcsókolgatott, alaposan lemosta a keresztet, s feltette a szobája falára. *INRI*. De sokszor elolvastam! Édesapám magyarázta meg, mit jelent: *Iesus Nasarenus Rex Iudaeorum* – azaz a *Názáreti Jézus, a Zsidók (Júdeaiak) Királya*. Több évtized múltán értettem azonban csak meg, hogy mit jelent valójában, és nekem személyesen is.

VISSZA A SZENTÍRÁSHOZ!

Gimnazistaként, amikor a reformációról, a wittenbergi Vártemplom kapujára kifüggesztett 95 tételről és Kálvin Jánosról tanultunk, nagyon büszke voltam arra: én is református

vagyok. De jó, hogy az egyház megszabadult a romlottságtól, elhajlásoktól, s visszatért Isten Igéjéhez! Irodalomórán, amikor korabeli költőknek búcsúcédulák, feloldozó levelek árusítását ostorozó verseit elemeztük, hűledezve merengtem el azon, hogyan hirdethették azt a népnek: ha fizetnek, búcsúcédulát vásárolnak, üdvözülnek elhunyt szeretteik. Mélységesen örültem annak, hogy protestáns vagyok. Templomunkban semmi sallang nincs. Már középiskolásként is szerettem a protestáns templomok puritánságát. Visszaadja azt a lelki beállítottságunkat, hogy egyedül Isten és az Ő igazsága létezik számunkra. Különböző életszakaszaimban jó volt rácsodálkozni: igazságos Istenünk van, aki nem hagyja sokáig az igazságtalanságot! S mennyire megrendültem, amikor felfogtam, micsoda igazságtalanság az, hogy az egyedül büntetlen szenvedte el minden bűnünk büntetését. Mert így tett eleget Isten igazságosságának.

A veszprémi református templomban sok ige hirdetést hallgattam, amelyekre azonban akkor csak félszívvel figyeltem. Nem is tudta elkezdeni Isten bennem a maga reformáló munkáját, csak amikor sok évvel később megaláztam magam Őelőtte. Lehetetlen mégis elfelejteni a templom vasból készült csillárját, amelyen felül vilányégők vannak, s a hatalmas, mintegy méteres átmérőjű kör vaslapból ki van vágva: „*Én vagyok a világ világossága!*” Akik a templomban ülnek és felfelé néznek, ezt az Igét olvashatják úgy, hogy a betűk helyét a felette világító gyertyák fénye tölti ki. Reformátusnak lenni számomra szó szerint azt jelenti: *Jézus Krisztus a világ világossága, s tényleg, lábam előtt mécses az Ő Igéje, ösvényem világossága.* Milyen öröm felismerni: itt vagyunk, itt élünk a világ búcsújában. Körülöttünk színes forgatag. Annyi minden elvonja a figyelmünket, ez a sok tükrös szívecske, mézeskalács, s ott ülünk és visítunk a körhintán. Beleszédülünk a látványba. Elmosódik körülöttünk minden, nem látunk tisztán.

GYÓGYÍTÓ IGE

Aztán megáll a ringlispíl, mert meg szokott állni. S mi dönthetünk, hogy befizetünk még egy körre vagy kiszállunk. Ebben a csendben szól hozzánk Jézus Krisztus. Mert Isten Jézusban szól hozzánk. Az Ő nagy kegyelme, ha meghalljuk. Kiszállunk a hintából, elvonulunk egy csendes helyre, ahol már csak elmosódottan hallatszik a dáridó. Olyan jó lecsupaszítani a szívünket! Istenre figyelni, s megtapasztalni, hogy ebben a világban tényleg sötétségben botorkálunk, s egyedül Isten Igéje és Szentlelke vezet. Ragaszkodjunk a naponkénti, reggeli igeolvasáshoz, mert ezzel tud bennünket az Úr elindítani, hogy helytálljunk! Hogy ne térrünk le a keskeny útról! Jó felismerni, hogy a Biblia milyen aktuális ma is. A Felséges Isten beszél velünk. Számomra ez a nap legszebb része. „*Mert Jézus Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.*” Luther Márton reformációi vezértextusa a Róma 1,17 volt: „*Az igaz ember pedig hitből él.*” Hitből élünk naponta. Legnagyobb és legkisebb dolgainkban is. Mindent Jézustól kérünk, Tőle várunk, és mindenkor mindenekben Néki adunk hálát. Annyira szeretem Luthernek azt a feljegyzését, amikor betegsége kapcsán azt írta, hogy főfájása ellen még mindig a leghatásosabb orvosság: János evangéliumából a „*Szükség néktek újonnan születetek*” ige szakasz. „*Ez a legjobb, amim van*” – írta. Én is bizonyosságot teszek róla: az Ige a legjobb, amim van. Gyakran gondolok Kálvin Jánosra, Genfben jártam abban a templomban, ahol prédikált, s ahol most is megvan az a szék, amelyben ült. Kálvin jelmondata volt: „*Családság nélkül, készen.*” Így kell élnünk, de erre magunktól nem vagyunk képesek. Csendesesen, alázatosan, ugyanakkor ujjongó örömmel el kell ismernem magamban: *egyedül a Szentírás, egyedül hit által, egyedül kegyelemből, egyedül Krisztus.* S mindezért *solī Deo gloria, egyedül Istené a dicsőség!*

Cseke Hajnalka

LÉLEKFRISSÍTŐ

A kerületi protestánsokkal közös pünkösdi örömnappal

Napsütés, enyhe, friss szellő. Tökéletes időjárás. Szinte a bőrünkön érezzük a Szentlélek járását, áldását. Pünkösdhétfő van. A VII. kerületi protestáns gyülekezetek hófehér sátrakban „kitelepültek” a Városligeti fasor és a Bajza utca sarkára, a reformációi emlékpark köré. Soli Deo Gloria – olvassuk minden percben, ha a parkban álló emlékmű legmagasabb oszlopára pillantunk. Igen, szívünkben ezzel a gondolattal jöttünk. Szeretnénk együtt örvezdeni pünkösdi hétfőjén a reformáció 500. évfordulója alkalmából is. Megmutatni magunkat, történelmi gyökereinket, megvallani hitünket a járókelőknek, hirdetni Jézust, az evangéliumot. A kertben könyvvásár, koncertek, pódiumbeszélgetések és bizonyágtételek várnak. Gumivár, foci. A tornateremben játszóház. A templomban 11 órától istentisztelet, alig lehet beférni. Kiszól az ének. Az utcán a szeretet sátrai állnak, a különböző gyülekezetek „arcai” beszélgetésekre, frissítőre, játékokra hívatgatnak. Öt pavilonban némi történelem: beöltözve Luther, kalapáccsal kiszögezi a tételeit a „wittenbergi” parafakapura, a másik pavilonban Kálvin magyaráz (a hőségben néha megszabadul szakállától...), odébb ügyesen nyomtatják a gyerekek a Károli-Bibliát.

A fasori reformátusok sátra az evangélikus templom kapujához közel áll. Lelkes kis csapat díszítgeti, mi vagyunk kora reggel a legelső regisztráltak. Imádsággal kezdjük a napot, az Úr áldását kérjük, s azt, hadd legyünk eszközei. Ha csak egyetlen járókelő, érdeklődő ma közelebb kerül Jézushoz a velünk való találkozás által, már nem jöttünk ki hiába.

Egész nap 25-30 fasori testvér, szolgáló váltja egymást a sátrunkban. Sok százan jön-

nek a programokra, gyakran meg-megállnak érdeklődni, beszélgetni, játszani. Hoztunk magunkkal könyveket, a *Jellemábécét*, a fasori gyülekezettörténeti kötetet. Meg lehet őket vásárolni. Egy kvízzjátékot is kínálunk a Fasorról, a helyes megoldásokhoz fényképek segítenek, ezekkel díszítettük fel a sátor belsejét. Damilon összefűzve libegnek a szélben. Sok csoportkép, kedves pillanatok és fontos helyszínek gyülekezetünk életéből. Jó rájuk nézni. A kvíz kitöltéséért vagy egy jóízű memóriajátékért az árnyékban ajándékok vihetők haza: fasori táskák, képeslapok, *Harangszó* újság. Ha fasoriak, „onthoniak” érkeznek a vendégek között, megörülünk egymásnak.

Jó figyelni a sátrunk vidám szolgálóit is. Bátran szólítgatják a nézelődőket: „Egy frissítővel megkinálhatjuk?” Fiataljaink ugyanis lélekfrissítővel készültek. Hatalmas alumíniumlábos hirdeti az oldalán, itt bizony inni lehet a tikkasztó napsütésben. Az aszfalton krétarajz, egy nyíl is a lélekfrissítőhöz vezet, itt átvehető – valaki odaírta: ingyen, kegyelemből...

„...Köszönöm, szóval, reformátusok, hmm, bocsánat, én nem járok templomba. Áhá, értem, innen, a Fasorból” – áll meg a sátrunknál egy gondterheltnak tűnő néni. „Tetszik látni, ott magasodik a templomunk tornya! Belül pedig csodaszép!” – mutat az egyik ifisünk a Lövölde tér irányába. „És tessék mondani, mit jelent az, hogy lélekfrissítő?” – folytatja a néni. – „Mit tudnak kínálni abból a nagy kondérból? Bárcsak a lelkem is tényleg felüldülhetne egy pohár itókától!” – sóhajt hozzá lemondóan. Átveszi a műanyag poharat, örül a limonádénak, jól esik, és ifisünk már nyújtja is kedvesen a mellé járó, előre elkészített ígés kártyákat: „Tessék húzni közülük! A limonádé felüldítette a testet, de most jön a lényeg, az igazi lélekfrissítő!” A néni ránéz, kicsit meglepődve, a tekintete mintha máshol járna, messze, talán a múltban, talán a jövőben, ki tudja, majd húz egy kártyát. Elgondolkodva felhúzza a szemöldökét, felolvassa az Ígét: „Ne félj, csak higgy!” Elmosolyodik. Már indul is, csak ennyit mond visszatekintve: „Már érem... Még találkozunk!”

Mindez persze pontosan így, ahogy leírtam, nem történt meg. Mégis ezt az álmot éltük át azon

a napon. Úgy álltunk ott szeretetben, egy Lélekkel, úgy szolgáltunk, hogy akár meg is történhetett volna. És ez csodálatos érzés volt. Ha nem ittunk egy kortyot sem, mi akkor is felüldültünk. Legalább kétszázan éltek a fasori lélekfrissítővel, kértek belőle. Mindenféle emberek. Isten az Igéje által szólt hozzájuk. A hatást csak Ő tudhatja. De hogy a Szentlélek ott járt közöttünk, azt gazdagon megtapasztaltuk.

Mire vége lett a zenének, a vásárnak, a forgatagnak, elfogyott a limonádé. Csak a napsütés maradt. A könnyű szél is elcsendesedett.

Devich Márton

500 ÉV – 500 KM, AVAGY HUSZ JÁNOSTÓL LUTHER MÁRTONIG

Fasori kerékpártúra a reformáció tiszteletére Prágától Wittenbergig

Július 1. és 9. között kerékpárral végigjártuk a reformáció néhány fontos helyszínét Csehországban és Németországban. Az ötletet Isten még 2015-ben helyezte a szívemre, Ő küldött imádkozó és szolgáló testvéreket és pályázatokon elnyert forrásokat is, melyek lehetővé tették a megvalósulást úgy, hogy a gyülekezetnek egyáltalán nem, a résztvevőknek pedig csak kisebb, elviselhető anyagi terhet kellett vállalniuk.

Prágáig vonattal utaztunk, ahol beszélgettünk (a tömeg miatt még csak tolvá a kerékpárt) Husz János, a cseh reformátor szobrához a város nyüzsgő, turistákkal teli, zenétől

harsogó főterére. Onnan pedig nem autóval vagy más, gépesített járművel vágtunk neki az útnak, hanem biciklivel, olyan tempóban, ahogyan (az akkori járművekkel) reformátor ősünk is közlekedhettek. Rájuk emlékezve visszalassultunk 500 évet, közben mégis gyorsan telt az idő és változott a táj: megismerkedtünk folyókkal, hegyekkel, városokkal, templomokkal, amelyeket ők is láthattak. És emberekkel is. Megható volt együtt lenni, imádkozni két helyen is gyülekezeti vendéglátókkal, akik vágyakozva nézték vidám seregünket: az ő templomi közösségeik megfogyatkoztak, régen nem járt ott ekkora zajos, boldog csapat. Rácsodálkozva hallgatták őszinte megnyilvánulásainkat hitünkről: arrafelé szinte elképzelhetetlen, hogy valaki ennyire „megnyíljon” közösségében, és a hit ott inkább a fejben, mint a szívben él. Jó volt átélni, hogy látták rajtunk: ez nálunk éppen fordítva van. Az igemagvak mellett virágmagvakat is szórtunk: Königsteinben, ahol szeretetvendégségen volt részünk, kiderült, hogy bibliai növények kertje működik, a mi hagyományosan magyar virágainkat is itt fogják nevelni!

Adtunk, és közben magunk is gazdagodtunk. Édes Gábor ifjúsági lelkészünk vezetésével minden este áhítatot tartottunk, ahol a nap ajándékait, és a ki-ki által magunkkal hozott lelki csomagot bontottuk ki. Három gitár kísérte dalainkat, megtanultunk egy német, áldást kérő éneket is, melyet többször elénekeltünk a helyieknek, gyakran velük együtt.

Útközben Isten teremtett világára is rácsodálkozhattunk: folyók jelölték ki utunkat, hegyek és tornyok az úti céljainkat. Prágától a Moldva mellett indultunk, majd annak torkolatától az Elbát követtük, mindig folyásirányban, kiépített kerékpárúton, többször is kompon átkelve a túlsó partra – motor nélkül, az elbai kompok ugyanis a folyó sodrására hagyatkozva jutnak el a másik partra. Isten a gyönyörű táj mellé jó időt is adott: eső egyáltalán nem esett, a tűző nap elé pedig gyakran jótékony felhőket küldött. Ajándék volt, hogy családosan tehattük meg az utat, szeretteinkkel: 8 éves kortól gyermekeink is elkísértek bennünket. Jól bírták a tempót, csak a hosszú szakaszokat feleztük meg kísérőautónkba ültetve őket, de egyikük, éppen a legfiatalabb kerékpáros, Tézli Sebestyén minden szakaszt végigtekert. Négy csapatban, négy csoportvezető irányításával haladtunk városról városra, rendszeres pihenőkkel.

Az úton valóságosan egymás terheit hordoztuk. Két, nem látó testvérünket két tandemkerékpár vitte, elől látó segítővel. Látássérült testvéreink amit lehetett, megérintettek a túrán – sziklákat, folyók vizét, templomok falát. A drezdai Frauenkirche idegenvezetője utólag postán küldött a templomról porcelánmakettet nekik! A gász terhét is közösen vittük, hiszen eredetileg eggyel többen lettünk volna: Márknak, aki az év eleji veronai buszbalesetben tért meg Teremtőjéhez, már csak öccse és édesapja jöhetett el. Fekete, nevét hordozó pólóban tettünk meg egy napot az ő emlékére. Csomagjaink terhét pedig éppen a Márk édesapja által ajándékként kölcsönzött kisteherautó vitte szállástól szállásig, egy másik autó pedig a vásárlásokat, szükség esetén gyermekszállításokat intézte – egy hűsleges, szolgáló család vezetésével.

Érintettük a folyó völgyek legszebb tájait és városait. Sétáltunk a Moldva és Elba összefolyásánál szőlőhegyen emelkedő, kedves kisvárosban, Mělníkben, a kerékpárokról kicsit leszállva túráztunk Cseh-Svájc és Szász-Svájc legszebb részén, hegyek és homokkő sziklák között. Helyiek kalauzolásával megcsodáltuk Drezda csodás barokk épületeit, köztük a második világháború pusztítása után poraiból újjáépült, monumentális Frauenkirche templomot. Sajnos, bár a falak állnak és elámitanak, a templomnak gyülekezete nem

alakult újjá – imádkozhatunk azért, hogy a kövek után a lelkek is újuljanak meg! Megnéztük az 1547-es mühlbergi csata múzeumát is – a reformáció utáni évek döntő csatáját részben magyar huszárok döntötték el, akik a katolikus oldalon harcoltak, vereséget mérve a protestánsok seregére. Sétáltunk a középkori hangulatú szász városokban: a gótikus dóm köré épült, bájos Meissenben, és a Luther feleségének, Katharina van Borának a sírját is rejtő Torgauban, ahol látványosságként a várárokban a mai napig medvéket tartanak.

Előzetes jelzésünket meghallva szinte minden városban szerény vendégséggel fogadtak, amelynek elmaradhatatlan része volt – a krumplileves. Utolsó nap nem is titkolt örömmel fogadtuk a hírt, hogy (végre) nem ez lesz a menü, ám az Úr szerénységre intett, amikor kiderült, hogy a változás mégsem lesz túl nagy: ezúttal spárgakrémleves került az elcsigázott kerékpárosok asztalára... Az energiát müzliszeletekkel pótoltuk: minden résztvevő napi adagja két szelet volt, ám még így is maradt vagy száz, melyet a túrát követően a Kincskereső tábor résztvevői számára ajánlottunk fel. A felnőttek pedig útközben megkóstolták a helyi sört, az út mellett látott hatalmas komlóültetvények termékét.

Nyolc intenzív, de gazdag nap és nyolc különböző, de mindenütt szép, ápolt szálláson töltött éjszaka után végül megérkeztünk Wittenbergbe. A Vártemplomnál, ahol Luther nyugszik, és amelynek kapujára a hagyomány szerint 500 éve kifüggesztette 95 téziséit, énekeltünk az utca népének, és elmondtuk, honnan jöttünk, kik vagyunk. A jubileumi évre gyönyörűen felújított városban egyébként szinte fesztiválhangulat van: számos attrakció, turistacsalogató látványosság kínálkozik a reformációval szorosabb vagy lazább kapcsolatban – és általában belépődíjért. Véletlenül bukkantam rá fiammal a szabadprogram keretében például a világ legnagyobb és legkisebb,

*Gyermeknagyságú
a világ legnagyobb Bibliája*

4 mm-es Bibliájára. Imádkozunk, hogy az odalátogatók a kulturális látványosságokon túl Krisztussal is találkozzanak! Mi boldogan, szívből énekeltünk a kíváncsi tömegnek, hálát adva Istennek a kapott ajándékokért.

A napot és egyben a túrát úrvacsorás istentisztelet zárta abban a templomban, ahol Luther legtöbbször prédikált, először német földön német nyelven, és ahol először úrvacsoráztak kenyérrrel és borral is. Este tábortűz mellett boldogan adtunk hálát Urunknak a megtett fizikai és lelki útért, azért, hogy kikapcsolódhattunk saját gondjainkból, és egy másik világban frissülhettünk fel. A többiek közelebbi megismerésére is módot adott a hét, amelynek végén egymást ajándékozhattuk meg gondolatainkkal: egy testvérünk minden résztvevőnek készített egy névre szóló lapot, amelyre bárki ráírhatta, mit becsül az illetőben, miért szereti. Sokan őrizzük még e lapokat. (Rólam többen is írták például, hogy „*Sikerült megszokni a stílusodat*” – régen kaptam ekkora elismerést!) Másnap egész napos vonatkozás után értünk vissza Budapestre. Végig büszkén és hünen viseltük az Igét a túrára készítettet mezünkön: *futásunkat elvégeztük, a hitet megtartottuk!*

Dr. Szabó Zsolt

ÖRÖM A SZENTLÉLEKBEN

Időutazáson vettünk részt, ahogyan első esti áhítatunkat kezdte Édes Gábor nagytiszteletű testvérünk. Azon az úton járhattunk, azokban a templompadokban ülhetünk, amelyekben re-

formátor elődeink. Csak mi kerékpáron tettük meg az utat két országot átszelve, bő egy hétbe sűrítve. Több ízben olvastam a visszajelzések között, hogy hazaérkezésünk felett örömeiket kifejező testvéreink, barátaink elismerőleg szólnak teljesítményünkről. Magam nem éreztem annak. 9 nap non stop „Szentlélek által való öröm” (Róm 14,17) volt ébredéstől elalvásig, még álmomban is. Többek mondhatjuk: bőven tudtunk volna még „teljesíteni”. De az Úr szerint így volt teljes.

Egy állandó lelki készenléti és fizikai szolgálatot vállaló társunk az utolsó esti morzsaszedegetés alkalmával ezzel a szóval összegezte a hetet: *felemelő* volt. Hogyan lehetséges ez? Nem másként, mint hogy az Úr tekert velünk, aki szeretetével mindvégig köztünk maradt, és nem bicón, de sasszárnyakon hordozott. Szemeinket a hegyekre emeltük, és olyan volt a lelkünk, mint a gyermek – ezek a zarándokzsoltárversek határozták meg utunk hangulatát, és a természetesen és gyakorlatiasan megélt felebaráti-testvéri szeretet. A hosszú éneklések lettek a „legjobb barátunk” a Lutherrel induló éneklő mozgalmat – „*singende Bewegung*” – élve. (Így hallottuk a torgauai Mária templom lelkészétől: Luther előtt csak a kórus énekelhetett a templomban.) Felemelt mindannyiunkat a kicsik kristálytisza énekhanga és felnőtteket megszégyenítő bátorsága idősebbek körében is megnyíló, őszinte imádságaik alkalmával.

Puha, meleg fészek volt közösségünk, mely mély, közös dicsőítéseknek, időtlen beszélgetéseknek és felhőtlen nevetéseknek adott teret. A fények, a mezők, folyók, és hegyek szabadsága, a tiszta levegő, a sima utakat szegélyező, térdig érő épphogy-kerítések mögött illatozó virágos és gyógynövénykertek, az erdő csöndje, a völgyek vonzó mélye, az árnyas, buja, kalandozni hívogató ártér, a kisvárosok tisztasága, az esték békessége, az éjszaka nyugalma megannyi impulzussal öleltek körül bennünket.

Édesapák vigyáztak ránk falként állva az autósor előtt a forgalmas utakon való átkelésekkor, orvosi jelenlét nyújtott enyhülést az apró sebesüléseknél, úti vezetőink tájékozódási ismeretei, idegenvezetőink képzettsége, a technikai karbantartás magabiztossága támogatta biztonságérzetünket. Gyülekezeti szempontból eleddig kevésbé inherens képességek, úgymint a hobbi-kerékpározás és a köré hosszú évek alatt gyűjtögetett gyakorlat, tapasztalat és szakértelem ez alkalommal csodálatos módon közösségi szolgálattá lehetett. Öröm volt annak, aki adhatta, és annak is, aki kaphatta.

És volt mindig, aki a nap végén tárt karokkal várt ránk: autós kísérőink és az időnként inkább a pihentető utazást választó gyermekek integető, elénk siető hada. Távolról csendben, áhítattal figyelgetve felhőtlenül derűs játékukat, az összedugott fejjel sűgőbűgő, hahotában kitoró ifjakat, a kisebbeket gyengéden felkaroló bátyokat, hajat fonó leányokat egy kedves testvérünk gondolata szólal meg bennem: beteljesedni látszik az Írás, hogy a Mennyeknek Országáa itt, a földön kezdődik. És nincsenek országhatárai: a gyermeki kíváncsiság a königsteini evangélikus templomban nyelvtudás nélkül is mágnesként vonzott egymáshoz helyi és

védegyerekeket, hogy aztán kézzel-lábbal kommunikálva éneklésben, játékban és nevetésben találja meg a közös hangot. Gepárdjaink (így nevezték magukat leggyorsabb ifjaink) hátizsákjában hangszóróból zendült a dallam útközben követhetetlen lendületű tempó közepette, ők maguk azonban soha nem hangoskodnak vagy hivalkodnak, bár erejük és jókedvük kicsattanó. Megerősít: van remény, jövő az Úrban.

És tanultunk is mindeközben művészettörténeti momentumokról, reformátor eleink hitéről. Továbbá szereztünk mély és életre szóló tapasztalatokat az együttélésről és a „máságról”, olyanok küzdelmeiről, akik mindannyiunknál jóval bátrabbak voltak, és nagyobb bizalmat előlegeztek meg számukra vadidegen embereknek: velünk bicikliző látáskorlátozott testvéreinktől. Hálás vagyok,

hogy engedtek közelről bepillantani az életükbe, megoldásaikba, kudarcaikba, egyben csodálattal tölt el felfedező, kihívásokat, új benyomásokat kereső életkedvük. Nem volt móka, amiben ne vettek volna részt, legyen az városnézés, hegymászás, táncolás, hintázás, keskeny rámpán való egyensúlyozás, múzeumlátogatás, szökökútban pancsolás vagy a tandem első ülésén kormányzás. Jelenlétükkel, személyükkel gazdagabbá tettek bennünket!

A mühlbergi kolostor kerengőjének kertjében az esti gitárszó mellett fejünk felett cikázó fecskékre figyelő páter Aloisszal együtt magunk is elmondhatjuk: nem vagyunk többé ugyanazok, akik annak előtte voltunk. Gondolatban még eltart egy ideig, míg valóban hazaérkezem.

Diószegi Rita

VAN EMBERED?

Egy látássérült gondolatai a reformációi kerékpártúra után

Drága Testvéreim, néhány Igét bízott rám az Úr, melyeket egy csokorba összefűztem. Mikor kikeresgettem őket, rá kellett jönnöm, hogy nem egyszerű a gondolataimat írásba foglalnom. Ha valamelyik részt nem eléggé fejtettem volna ki, akkor bocsánatot kérek érte.

„Bizony, bizony, mondom neked: amikor ifjabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; amikor pedig majd megöregszel, kinyújtod a kezedet és már más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.” (János 21,18). *„Az idő az emberből karikatúrát csinál”* – mondta valaha a Dédikém, s valóban, az arcon megjelenő ráncokon kívül sok ember szeme, hallása, elméje, mozgása is leromlik, meggyengül. Sokan fiatal éveikben nem gondolnak erre.

A napokban olvastam, hogy a hármassz metrónál 8-10 megállót nem fognak akadály-

A Szász-Svájc sziklái között

mentesíteni, mert nincs pénz rá, miközben a nyári vizes világbajnokság tervezett költsége már több mint négyszeresénél jár. Pedig ez a vonal fontos csomópontokat köt össze egymással (klinikákat, egyetemeket, templomokat, pályaudvarokat stb.). Bár a Heim Pál Gyermekkorház gyorsan megközelíthető lenne vele, babakocsival nagy valószínűséggel a későbbiekben sem fogunk a felújított metrókban találkozni, és a mozgássérültek is ki lesznek rekesztve ebből a közösségi közlekedésből.

Az egészség romlása által bekövetkezett kiszolgáltatott élet megélése nem csak a legidősebb tanítványnak (Péternek), hanem a mi számunkra se egyszerű feladat. Sokan már fogyatékkal élő személyként látják meg a napvilágot, vagy betegség, baleset következtében már fiatalon kerülnek kiszolgáltatott állapotba. A János evangéliuma 5. rész 2–7. verseiben olvashatunk a bethesdai fürdőmedencéről. E történetben hangzik el a „*nincs emberem*” mondat. Azt hiszem, hogy ezt az állapotot már mindannyian átéltek. Talán, drága Testvérem, neked sincs embered, aki a súlyos gyászodban meghallgatna, megnyugtatna, erőt adna. Sokan évekig keresik a munkájukat, és nincs emberük, aki egy jó szót szólna értük, valahová beajánlaná őket. Sokan fekszenek elhagyatottan valamelyik kórház betegágyán, vagy várnak egy látogatóra az öregek otthonában.

A fogyatékkal élő személyek élete Jézus idejében nagyon kiszolgáltatott volt, és ma sem a legegyszerűbb. Az Ismerős Arcok látássérült szaxofonosa *Szívemben tudlak* című dalában a következőképpen foglalja össze a látássérültek mindennapjait: „*Csak sejtem a nappalt, / A fényben is álmodok. / A tömegben állva is egyedül vagyok... / A világban járva nekem túrnöm kell, / Hogy mit kéne látnom, mások mondják el. / Míg tipornak rajtam, a lelkem nálad jár, / Ha a szívemben tudlak, az több an-*

nál, ami jár.” De mozgássérültként sem sokkal jobb a helyzet. Ha csak megnézzük például, hogy még ma is hány olyan jármű, bolt, intézmény van, ami számukra nem használható, nem megközelíthető... A Bethesda tónál fekvő ember már 38 éve beteg volt, hosszú ideje várta a csodát, ám nem volt olyan ember, aki segített volna rajta. E történetet olvasva két dolgon szoktam elgondolkodni: Vajon nekem lenne-e legalább egy emberem akkor, ha ilyen nagy szükségem lenne a segítségre? És én észreveszem-e, ha valaki segítségre szorul, vagy várom, hogy más oldja meg a problémát?

A július 1-től 9-ig tartó reformációs emléktúrára egy éve jelentkezünk, már kezdtünk belenyugodni abba, hogy nem fogunk tudni elmenni, mert nincs olyan ember, aki tekerne velünk. Május 15-én hívott a főszervező a jó hírrel, hogy mégis akadtak jelentkezők, akik tandemben velünk teszik meg az utat. A Márk 2,1–4-ben egy hasonló történetet olvashatunk. Itt is a képzeleti szemünk előtt láthatjuk a kiszolgáltatott bénát, és a nagy tömeget. „*Olyan sokan gyűltek össze, hogy még az ajtóban sem fértek el.*” Ám a beteg most nincs magára hagyva, négyen is azon vannak, hogy segítsenek rajta. Nem sajnálták az erejüket, hiszen egy fekvőbeteg cipeléséhez, felemeléséhez szükség volt az erőre, valamint egy tervre és annak kivitelezésére (a béna odaszállítása, tető megbontása, leengedése stb.), ez nem 2-3 percükbe került. A segítők nem ismertek lehetetlent, képesek voltak a tetőt megbontani, hogy az ágyon leengedhessék, a fekvő embertől is ez nagy bizalomról tanúskodik. Képzelem, hogy mennyi szem szegeződhetett rájuk. Hányan nézték értetlenül a történetet. Hányan bosszankodtak, hogy nem csak zűrzavart, hanem károkat is okoztak. A segítség nemcsak lemondással jár, hanem sokszor megvetéssel, lenézéssel is. Talán a tömeg nem is értette, hogy egy szerencsétlen miatt miért csináltak ilyen nagy

circuszt. Amíg az ember nem lesz érintett, nehezen érti meg ezt a szituációt. Abba sokszor nem gondolunk bele, hogy az esélyegyenlőség azt is jelentheti, hogy bárki az életben egy csoda, orvosi beavatkozás következtében egyik napról a másikra kerülhet az „egészségesek” táborába, míg ez igaz a másik végletre is!

Végezetül a Lukács 1,19–31 részről szeretnék néhány gondolatot kifejezni. Mint olvashatjuk, Lázár fekélyes sebekkel feküdt a gazdag kapuja előtt. (Nagy valószínűséggel ő is mozgáskorlátozott volt, ezért nem volt képes helyváltoztatásra.) A gazdag ember nap mint nap találkozhatott vele, a vendégei is folyamatosan átléptek rajta. Elképzelhető, hogy lábtörlőként is használták. Mint tudjuk, hajdanában a fogyatékkal élő személyek koldulásból éltek, s a leprások is ki voltak közösítve a társadalomból. Így nem csoda, hogy Jézust a farizeusok törvényszegőnek tartották, hiszen Ő gyakran érintkezett velük is. Ma már a fogyatékkal élők és a többségi társadalom tagjai között talán nem ekkora szakadék húzódik, ám még napjainkban is igen nehéz betagozódunk. Ha a fogyatékkal élő személy teljes életet próbál élni (sportol, dolgozik, családot alapít, pezsgő kulturális életet él), akkor csodabogárnak tartják,

ha a sarokban húzza meg magát, akkor az „élősködő” bélyegét nyomják rá. A közélet rendkívül nehéz megtalálni. Nem egyszerű a munkaerőpiacon és a párkapcsolat terén sem a többségi társadalomba beintegrálódunk. Sokszor még az egyházak is a kirekesztést helyezik előtérbe.

E történet engem több dologra figyelmeztet és tanít. Lázár még akkor is alázatos maradt, amikor a gazdag lábtörlőként használta. Akkor se átkozta meg a gazdagot és tagadta meg az Istent. Név szerint megemlékezik róla a Biblia, miközben a gazdag csak egy a sok közül. És feltűnő, hogy a pokolban rögvest észrevette a gazdag ember Lázárt, korábban viszont eszébe sem jutott, hogy szomjas-e. Sajnos bennem sokszor nincs ennyi „Lázár-alázat”. Tudom jól, hogy a reformációi emléktúrán is több embert akaratlanul megbántottam. Ezúton is bocsánatot kérek tőlük. Van, amikor a másikban nem veszem észre Isten arcát. Ezúton is köszönöm mindenki segítségét, és Isten áldását kívánom mindnyájatok életére. Bízom abban, hogy e fenti Igéken keresztül az Úr ma is képes tükröt fordítani felénk, és megújítja, új merbe tereli az életünket.

Varga Péter

HOLLÓKŐI CSENDESHÉT

„Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez.” (Ef 2,8)

2017. augusztus 6. és 11. között ismét áldott hetünk volt. A fiatal felnőttekkel csodálatos környezetben, Hollókőn gyűltünk össze, hogy Isten Igéjére figyelve hitünket mélyítsük.

A délelőtti igehirdetés-sorozatban Végh Tamás nyugalmazott lelkipásztor szolgált közöttünk, hogy az efezusi levél alapján napról napra a hívő élet ajándékairól beszéljen. Ezek: *Az örökkévaló kegyelem, Halálból életre, Lebontott válaszfalak, A Krisztus-test és Új élet a mindennapokban* címek alatt világították meg egyre jobban Isten üzenetét számunkra, hogy az ezt követő kiscsoportos beszélgetésekben, melyeket Végh Tamás, Somogyiné Ficsor Krisztina, Pauler Péter és Paulerné Ági vezettek, saját életünkben is fel tudjuk ismerni és a gyakorlatba is át tudjuk ültetni. A személyes tapasztalatok megosztása egymás számára is tanulságos volt, és hitmélyítő is, akárcsak a lelki beszélgetések.

Somogyiné Ficsor Krisztina lelkipásztor esti sorozata a *Ki vagyok én?* kérdésre kereste a választ. Isten képmása, természeténél fogva bűnös, Krisztusban elrejtett életű, megváltott ember, férfi/nő, református, hivatást kapott ember, választott nemzetség, az Úr ültetvénye, igazság fája – megannyi kategória, mely csodálatos bibliai képekben kibontva

egyről beszélt nekem: Isten szeretett gyermeke, aki bár értelmetlen a megváltásra, Jézus áldozata révén mégis elnyerte azt.

Szerda délután Végh Tamás a megköötözöttségekről és az azokból való szabadulásról beszélt, melyek gyakran még hívő emberek életében is jelen vannak, és Istennek hála, saját életemben felismertem, és le tudtam Isten elé rakni ezt a bűnt.

Hollókő a világörökség része. Gyönyörű háttér a lelki magunkba tekintéshez, méltó környezet hitünk erősítéséhez. Hiszem, sokunkhoz tisztán szólt az Ige, amelyről a csütörtöki táborúzt körül tett bizonyságok is tanúskodtak. Köszönet fiatal zenész testvéreim szolgálatáért is; nagyszerű érzés volt a vezetésükkel napról napra dicsőítő énekekkel magasztalni az Urat.

S mindezekon kívül mit adott még nekem a hét személyesen? Nagyon sokat. Isten ígéretét a jövőmre nézve. Hogy elegendő Rá hagyatkoznom, Ő már mindent előre elkészített számomra. A bizalom, a megnyugvás, a bizonyosság érzését, tudván, hogy amit megígért, teljesíti. Elfogadó, egymás terheit hordozó, szeretetelli testvéri közösséget, lelki családot. És egy megtisztult, megújult életet.

Köszönöm a gyülekezet háttér-imaszolgálatát is.

Draskóczy Ágnes

NEMZEDÉKEK SZÁRSZÓN

Csöpp kis óvodás leányka áll a színpad sarkában, szeme a többiekén és a vezetón. Szája aranyosan nyitódik, csukódik. Énekel. Hangja beolvad a többi közé, együtt formálják az ének üzenetét a hitünkről, Jézusról. A kezek sem restek, ügyes, formás kis mozdulatok kísérik az éneket. A refrénnél felemelt kézzel, ujjal az ég felé mutatnak. Szárszón, a zárónapon rögzítette a képet az emlékezetem. Mai világunkban bárhol, aki óvodás korú gyermekeket lát együtt, elgyönyörködhet hasonló képekben. „*Olyan cuki!*” – szokták mondani, hiszen van-e bájosabb egy kisgyermeknél? Az ilyen történések mozdulatai is hasonlóak, az énekre nyíló szájacskák sem nagyon különböznek. Szárszón ez mégis más volt. A gyerekek kedves, hitvalló éneke tette egészen mássá, számomra emlékezetessé. Összefoglalta az idei családi gyülekezeti hét legfontosabb keretét: *hitvalló nemzedékek voltak együtt Szárszón.*

Ott, a nagyteremben együtt köszönte meg záróistentiszteleten közösségünk Isten áldását, reánk árasztott kegyelmét az öt év alatti kis óvodástól a kilencven éven felüli Magda néniig. Nemzedékek Őbenne a legkisebbek is, az ölbeli csöppségek, akik ebben az órában talán a délelőtti, rendes alvásidejüket tartották szolgáló, őrző kezek védelmében. Családos és házassággondozó hét, ahol második alkalommal a „páratlanok” is részt vehettek. „*Amiket hallottunk és tudunk, mert őseink elbeszéltek nekünk, nem titkoljuk el fiaink elől, elbeszéljük a jövő nemzedéknek: az Úr dicső tetteit és erejét, csodáit, amelyeket véghezvitt*” (Zsolt 78,3–4) – olvashatjuk az Írásban, s tesszük programmá a gyülekezet életében. Csoportunk egyszavas jellemzésül ugyancsak a *nemzedékek* szó körében értelmezte a hét gazdag tapasztalatait, az értékes, a megszólító előadásokat, a beszélgetéseket és az esti igei alkalom emelkedett légkörét. Az előadások ráirányították figyelmünket min-

dennapi életünk „gazdálkodására”: hogyan élünk a helyünkön, hogyan bánunk az időnkkel, harmóniában vannak-e testünk és lelkünk dolgai, milyen is a mi szellemi életünk? S mindez a párkapcsolatban, családban, gyermekeink, unokáink körében, ahová minket Isten egyénként ugyan, de közösségekbe helyezett. Így a beszélgetésekben a tapasztalatcsere gazdag tartalmat nyert vonzó és figyelmeztető példákkal, az Isten szerinti jóról tett bizonyosságokkal. Az idősebb korosztályhoz tartozóként vallom, ebben az évben ismét sok újat kaptam az előadásokból, és a csoportban nagyon sokat tanultam a nálam fiatalabbaktól. Jó volt a beszélgetések légköre. Magunkról beszélünk. Előkerültek örömeink, bánataink, sikereink és kudarcaink is. És túl az elmondáson – *bevallom, közreadom, nem szégyellem, ti hogyan látjátok, veletek is megtörtént?* – ott volt mindig a bizonyosság: ennyi emberi gyengeség ellenére mégis „működik”, de csak az Úr kegyelméből, Benne, Vele, Átala.

Ismerősöknek számoltunk be asszonyommal Szárszó áldásairól, s ha a részletekben másra és másra kerültek is a hangsúlyok, mindig ezek a pozitívumok emelkedtek ki:

– Csodálatos a gyermekprogram, jó látni a sok fiatal szülőt, a hatalmas gyermekereget.

– A tábor olyan szervezett rendben működik, amire emberi szervezés nem lehet képes, Isten jelenléte volt megtapasztalható ebben is.

– A lelki ajándékok bőségét kaptuk az előadásokban, amelyek gyakorlatiasak voltak a témaválasztásban. Az azonnali páros beszélgetés pedig aktuális és testközelivé tette számunkra. Az esti igei alkalom különleges volt. A 23. zsoltár emelkedett újraolvasása, mélységének átélése koronája volt minden napnak.

– Tovább épültek, mélyültek, gyarapodtak testvéri kapcsolataink. Így épül a gyülekezet!

Végül, ez a beszélgetéseknél is kiderült, egy folyamat részesei lettünk, hisz van mit továbbgondolni, a hitéletünk gyakorlatába belehelyezni, hiszen oldalak kellenének annak leírására, milyen sok meggondolnivaló van az utolsó nap KRESZ-tábláiban, és mennyi személyes ajándék, áldás forrása lett sokunknál az imaséta végigjárása.

Nemzedékek, fasoriak és mások Balatonszárszón 2017-ben: BENNE, VELE, ÁLTALA.
Széplaki György

SZÁRSZÓ VENDÉGSZEMMEL

Nagyon nagy hála van a szívünkben, és igazán köszönjük Nektek még egyszer, hogy fasori református gyülekezeten kívüli hívő családként mégis fogadtatok bennünket, és részt vehettünk az augusztusi balatonszárszói házasság gondozó családi héten! Csodálatos élmény volt mindannyiunknak, annál is inkább, mert ez volt közös életünk első keresztény tábora! Nagyon régóta vágytunk már egy jó lehetőségre. Köszönjük a Parti családnak, hogy megosztották velünk, mit jelent nekik ez a csendeshét, és hívtak minket is! Korábban is hallottunk már gyülekezeti táborok lehetőségeiről, de azt gondoljuk, hogy amit Ti szerveztek évről évre, az valami egészen különleges, csodálatos, és pártját ritkítja Krisztus Testében is! Kisgyermekes szülőkként különleges ajándékként éltük meg, hogy nemcsak együtt mehettük a gyermekeinkkel, hanem ők maguk is hatalmas kincseket kaptak! Annyira tündéri, színvonalas, szívet melengető volt a gyermekek korcsoportonkénti bibliaköri programsorozata, hogy már önmagában ezért nagyon megérte volna eljönni! Ezenkívül persze mi magunk is rengeteg értékes kincset kaptunk! Az egész táborról elmondhatjuk, hogy látszik, micsoda odaszánással, imádsággal, nagy gondossággal és alapossággal készültetek rá a legapróbb részletekig! Különösen is tetszett, hogy a táborban részt vevő családokat is kértétek, hogy imádkozzunk ezért a hétért már jó előre, és mi is ezt tettük. Az is egy óriási csoda volt, hogy ez a drága szolgáló csapat és a sok, főként

nagycsalád mind el tudott jönni, mindenki jól volt, és amennyire tudom, senkit nem ért el betegség, komolyabb baleset. Ami volt is a gyerekek esetén, mint például a mi pici fiunknál, ott is egyértelműen ott voltak Isten angyalai, és csodálatosan megőrizték a gyerekeket, hogy ne legyen komoly baj. Az egész táborban végig érezni lehetett Isten drága jelenlétét! Olyan jó volt megtapasztalni, hogy szeretetben, egységben lehettünk együtt, nem voltak gyülekezeti-felekezeti határok, és köszönjük, hogy minket is nagyon nagy szeretettel elfogadtatok és befogadtatok!

Nagyon értékesek voltak a délelőtti tanítások, sok gondolat megragadta a szívünket, amire jó egy-egy élethelyzetben visszaemlékezni, mert Isten ezek által még mindig bátorít bennünket. Azt gondoljuk, hogy olyan mélyreható, aktuális tanítások voltak ezek, melyek nemcsak házaspároknak hasznosak, hanem mindenkinek, és az is nagy dolog, hogy egy ilyen héten a Páratlanok körének tagjai is nagyon jól érezték magukat és sokat épültek. Nagyon nagy élmény volt egyébként nekünk, hogy együtt dicsőíthettük az Urat, és foghattuk egymás kezét, együtt hallgathattuk a tanításokat, miközben tudtuk, hogy a gyerekek végtelenül jól érzik magukat, jó helyen vannak és boldogok. Nekünk nagyon ritkán adatik ilyen lehetőség. Tetszett a dicsőítés, a zeneileg művelt, odaszánt szívű testvérek csodaszép imádó énekei formájában. A férjem nagyon sok éneket ismert, én is többet, és

szívesen tanultam számomra újakat is. Jó volt a tanítások után együtt ábeszélni gyakorlati módon a hallottakat a feladatok segítségével. Nagy élmény volt a kiscsoportos óra is! Mind a hat házaspár, akik egy csoportban voltunk, ugyanazt éltük meg: nagyon jó és mély, őszinte beszélgetéseink voltak, megnyiltunk egymás előtt, jó volt a gyakorlati dolgokat is megosztani, és azt gondolom, sokat épülhettünk egymás hite által, bátoríthattuk egymást. Nagyjából hasonló korban vagyunk mi is és a gyermekeink is, hasonló kihívásokkal nézünk szembe. Jó volt megélni az imaközösséget is, bár az idő mindig olyan gyorsan elszállt, nagyon kellett figyelni, hogy erre is maradjon lehetőség.

A gyermekeink három csoportban voltak: a nagylányunk, aki most megy harmadik osztályba, az iskolásokkal, a nagyobbik fiunk a nagyovissokkal, a kicsi fiunk pedig, aki még sosem járt közösségbe, és megszokta, hogy mindig velünk van, nyáron betöltötte a három évet, így ő a kisovissokkal volt. A pici babánkat pedig szeptember végére várjuk. Már legelső

nap ebéd előtt mentem a nagyoviss csoportba a kisfiunkért, aki annyira jól érezte magát, hogy nem is akart onnan eljönni! „*Anyya, még maradni szeretnék!*” – mondta. Gondoltam, elmegyek a nővéréért, addig kap pár perc haladékat. A nővére szintén olyan boldogan elvult a csoportjában, hogy ő sem akart onnan eljönni! „*Mi van itt?*” – gondoltam, de a szívem mélyén nagyon örültem, hogy a gyerekek ennyire jól érzik magukat! Már legelső nap összebarátkoztak társakkal, ami a hét folyamán tovább erősödött. Olyan jó volt látni az örömeiket, hogy annyira boldogok és felszabadultak! A kicsi fiunk is, aki nagyon ragaszkodó, és eleinte nehezen élte meg, hogy nem maradunk vele, szépen feloldódott a hét folyamán, és láthatóan nagyon vidám volt, mikor mentünk érte, nem győzte mesélni az élményeit. Olyan jó, hogy sokat mozogtak, a nagyoviss fiunk nagyon élvezte a sok fociját. Csodaszép énekeket hallottam az iskolások terméből kiszűrődni, mikor mentem át a tanításra. Nem is beszélve a sok kreatív foglalkozásról. A nagy fiunk az első este

megtanulta az aranymondást, és egész héten boldogan emlegette, sokszor elmondta. Emőke és a szolgáló csoport valami elképesztő! Az a gondosság, türelem, kreativitás és szeretet, ami ott volt, az csodálatos! Pláne, mikor elmesélte, hogy is működik ez az egész, hogy a fiatalok már hetedik osztálytól fogva szolgálnak a kicsik felé! Amint egy anyuka mondta az egyik fiatalnak: „*Én vigyáztam rád, mikor te kicsi voltál, te most vigyázol az én gyerekeimre, és remélem, hogy az én gyerekeim pedig majd vigyáznak a tiedre!*” Csodálatos volt látni a tinédzserfiúkat is, ahogy a lányokkal együtt kedvesen, szeretettel körülvették a kicsiket! Az is nagy ajándék, hogy profi szervezéssel az egészen picikre is vigyáznak, hogy a szüleik együtt odatelepedhessenek egy kicsit az Úr Jézus lábaihoz! Ilyet még más gyülekezetekben nem láttunk, legfeljebb ovis kortól. Aranyos volt az esti mese- és filmnézés, nagyon élvezték a gyerekek! Nem bánták, hogy fürdés és vacsora után nem kell még ágyba menni, kifejezetten élvezték az esti programot. Nekünk pedig szintén nagy

élmény volt a 23. zsoltárról szóló részletes, mélyreható tanítás az esték folyamán! Ezek során is megragadta a szívünket Isten üzenete. A kics csoportban is kiemeltük, hogy ez mindannyiunknak sokat jelentett.

Az imaséta is nagy élmény volt! Összesen ötször voltam bent, először csak végigfutottam rajta, majd két alkalommal két részletben alaposan is végigjártam – az időt nem mértem pontosan, de másfél óra biztosan volt –, kétszer pedig a nagy gyermekeinkkel mentem el, mikor mondták, hogy szeretnének ők is egy papírkára írni valamit, és azt felszegezni a keresztre! Ott is megragadtak üzenetek, gondolatok, melyek azóta sokszor eszembe jutnak, és már mást is tudtam ezekkel bátorítani. Iskolás kislányunk is nagyon élvezte egyébként, hogy körbejárták! Az irodalmi délután is nagyon jó volt: nézni a szép képeket a templomokról, hallgatni a nagyszerű verseket, közben pedig a szegek kopogását, ahogy az emberek a kereszthez viszik a bűneiket.

Hálásak vagyunk nagyon azért is, hogy ilyen szép helyszínen volt a tábor, a délutáni

alvás és a vacsora között a gyerekek egy jót tudtak pancsolni a Balatonban! A kislúknak ez volt az első ilyen élményük, és erre is már sok éve vágyott a családnak. A közös éneklés is jó élmény volt a strandon. Az időjárás is pont csodálatosan alakította Isten! Azért is nagyon hálás vagyok, hogy a várandósság előrehaladott szakaszában jól vagyok, és meg tudtuk ragadni ezt a nagyszerű lehetőséget! Nagyon szépen köszönünk mindent az Úrnak és Nektek is! Sokaknak nagy áldást és élményt adtatok, nekünk biztosan! Szeretettel kívánjuk Istenünk gazdag áldását!

Kriszt család: István, Ági, Eleonóra, Erik, Gábor és a pici babánk

OTTHON(OSAN)?

Talán érdekelheti az olvasót, hogy miért ezt a címet adtam a júliusi közös ifjúsági hét rövid beszámolójának. Amikor felvetődött a kérdés, hogy közösen legyen-e a Kis- és Nagyifi körének ez évi nyári csendeshete, az első kérdésünk az volt, vajon otthonosan fogják-e érezni magukat a két közösség tagjai. Istennek hála, megélhettük, hogy csodálatos egység volt a két csapat között, aminek már most is látjuk a gyümölcsseit abban, hogy nem idegenkednek egymástól a fiatalok és még fiatalabbak. Mindenki megtalálhatta a helyét, társaságát, szórakozását. Azután eldöntöttük, hogy a témánk az *otthon* lesz, Jézus főpapi imádságából véve az alcímet: „*nem e világból valók*” (Ján 17,16).

A probléma azonban az volt, hogy az ifjúsági hét otthonát csak hosszas keresgélés után találtuk meg, mert sajnos egy ígért szállást előttünk már lefoglalt valaki. Így találtunk rá egy balatonmáriafürdői üdülőre, ahol hála Istennek mind az 50 fiatal elfért, és végül otthonra leptünk. Viszont a körülmények (a tányérok, poharak, mosdók tisztasága, a hangos zene, a tábor egyes munkatársainak nemtörődömsége) mégsem voltak kellően ideálisak ahhoz, hogy otthonosan érezzük magunkat. Olyan jó volt mégis átélni, hogy Isten engedte, hogy elmenjünk erre a helyre, hogy a bőrünkön tapasztaljuk, hogy nem azért fogjuk magunkat otthonosan érezni a világban (az üdülőben), mert minden körülmény adott ahhoz, hogy ez megtörténjen. Az otthonosság érzését a világon egyedül Isten otthonteremtő jelenléte tudja megadni, amit csodálatos módon tapasztalhattunk meg a Balaton partján.

Édes Gábor

EMBERHALÁSZOK

Az Isten kegyelméből idén is elrendelte a Fasornak az emmausi csendeshetet. 35 fős kis csapatunk többnyire nyugdíjas korú nőből és három férfiből állt. 20 éve sokan rendszeres vendégei a nyárlőrinci Emmaus háznak. Az indulást mégis nagy imádkozó várakozás előzte meg. Milyen időt rendel az Úr, kivel leszünk egy szobában, és a lelkészünk által választott heti Ige milyen feleletet ad aktuális problémáinkra? Az eligazítás után Somogyi Péter lelkipásztorunk szolgálata és a csoportbeszélgetések pár nap után feleletet adtak. Istentől áldott bemutatótanítást kaptunk Lukács evangéliumából a halfogás példabeszédén keresztül.

Jézus közeledése az első, amit követni kellene – szólt az igemagyarázat. Nem az én képességem, igyekezetem a fontos, hanem az Ő szándéka. A kudarcunkat eszközzé tudja tenni, csak engedjük be Jézust, hogy használni tudjon az evangélium hirdetéséhez. Személyesen ismer bennünket. A találkozás Vele nem átmeneti, hanem örök. Nem akarja, hogy a hited sekélyes és felszínes legyen. „Evezz a mélyre, és vessétek ki a hálótokat fogásra.”

A mélyre evezés fáradtságos és veszélyes. Vállalom-e a küzdelmet, a hit harcát, vagy a parton pancsoló vagyok? Mit jelent *mélyen* közösségben lenni Jézussal? Ha az Ő tervét akarom végrehajtani, az a személyes életembe kerül. Akarom-e, hogy átváltoztassa életemet, megigazítson? Az Óáltala kapott megigazulás az igaz dolgokban való cselekvés. Ez tesz bölccsé és gyümölcsözővé, mert emberi lelkeket nyerhetek meg így. Hamisságból kihozni az igazságra, szeretettel megnyerni a másikat. Az evangélium igazságát kell elmondani az embereknek. Ehhez adjon az Úr észet, erőt és szeretetet, hogy áldást kapjanak rajtunk keresztül mások is. Mert

csak Krisztusban leszünk újak. Péter is, hallgatva Jézusra, így felelt a kudarcos halfogás után: „*de a te szavadra mégis kivetem a hálótat.*” Az a szó, hogy *mégis*, csodát tett velünk, de a halakkal is. Simon Péter az igaz szóhoz igazodott, mely össz-

hangban volt belső érzéseivel.

20 év alatt Emmausban Isten Igéjét hallgatva sokan megtértek. Nekünk is mélyült a hitünk, és megkaptuk a bűnlátás ajándékát, mert az ott töltött időt kizárólag Istennek szenteltük, aki megajándékozott bennünket Önmagával az úrvacsorában. Köszönjük, hogy visszatérő vendégei lehetünk e megszentelt helynek!

Voloncsné Andrea

KINCSKERESŐK

A tavalyihoz hasonlóan ebben az évben is a csobánkai Cserkészparkban tartottuk Kincskereső táborunkat 74 gyermek és 21 felnőtt részvételével. A vidám reggeli torna és a finom reggeli után közösen énekeltünk egy nagyot, majd korosztályonkénti csoportfoglalkozáson mélyültünk el a hét témájában, ami idén Isten Igéje volt, mely olyan, mint a mag (amiből új élet nőhet ki); olyan, mint a kétélű kard (mely szétválasztja a jót és a rosszat); olyan, mint a lámpás (mely megmutatja az utat, amin járnunk kell); olyan, mint a kenyér (mely táplál és erőt ad); és olyan, mint a pajzs (mely megvéd). Ezekhez kapcsolódva mindennap konkrét tárgyi kincset is kerestek a gyerekek – nagy lelkesedéssel.

Bár az időjárás miatt sokszor kellett átvariálnunk a délutánra, estére tervezett programjainkat, az Úr kegyelméből végül mindent meg tudtunk tartani. Így egy éjszakai fáklyás felvonulás során például átélhettük azt is, milyen lehetett a zsidó népnek a pusztában Isten tűzoszlopát követni, annak fényénél haladni az úton.

Bár az akadályversenyt – szintén némi újratervezés után – házon belül tartottuk meg, a hétvégi napsütésben a kincskeresős gyerekeknek is volt végül saját „vizes VB”-jük. Idén a reformáció 500. évfordulójáról is megemlékeztünk: az akkori időszak egy-egy fontos momentumát, jelszavát felvillantottuk az akadályversenyen, a vizes VB-n vagy a kincskeresés során is, illetve az „esti meséink” során több magyar reformátor életének érdekességein keresztül gondolhattuk át, milyen fontos Isten Igéjét, a Bibliát olvasni, ahhoz ragaszkodni. Idei táborunkat úgy zártuk, hogy a saját kincskeresős kapunkra mindenki kitűzte – kézförmájára írva –, ki miben szeretne reformálódni; miben kellene változnia, hogy (újra) Isten közelébe kerülhessen.

Demeterné Harmathy Zsófia

Göncből Vizsolyba „szállítjuk” a nyomtatásra váró Biblia lapjait

A táborban a vezetők között voltak olyanok, akik eddig csak résztvevőként voltak velünk, illetve akik eddig nem is nagyon tudtak róla, hogy mi is az a Kincskereső tábor. Az alábbiakban tőlük olvashatunk két bizonyágtételt.

Elsőtáboros szolgálóként jöttem az idei Kincskeresőbe nagy lelkesedéssel és kicsit nosztalgikusan, hiszen nem is olyan régen még én is táborozó voltam. Nagyon vártam a tábor, és nagyon kíváncsi voltam a belső, szervezői „kulisszatitkokra”, melyekről eddig, ugye nem tudhattam, hiszen csak táborozóként éltem át a tábor örömeit. Az egész hét fantasztikus élmény volt számomra, mert egy nagyon remek szolgálói csapat része lehettem, és a gyerekek szeretete és szöfogadása, ami körülvelt, csodálatos volt. Hálás vagyok Istennek, hogy az a sok-sok, szolgálókat érintő rémtörténet máig is csak rejtély számomra (kivéve a hajnalba nyúló megbeszélések, amiket még most is próbálok kipihenni), hiszen a gyerekek szöfogadóak, segítőkészek és szuper kincskeresők voltak!

Egy nálam tapasztaltabb szolgálótársammal együtt – aki nagy bizalmat szavazott nekem, amit remélek, hogy végül ki is érdemeltem – a 4.–5.-es gyerekek között szolgáltam. Lehetőségem nyílt alkalmak megtartására is, amitől kicsit féltem, hiszen ezek voltak az első igei alkalmak, amiket tarthattam, de Isten segítségével és a gyerekek szuper közreműködésével nagyon jól sikerültek. A zenei szolgálóközösség tagja is lehettem, ami szintén nagyon szép élmény volt. Kicsit fáradtan, de annál inkább feltöltődve és vidáman jöttem haza, és remélem, Isten engedi, hogy a következő Kincskeresőben újra ott lehessenek.

Diószegi Villő

Számomra nagyon sokat jelentett az idei táborozás, már csak azért is, mert ez volt az első Kincskereső táborom. Szolgálóként eleinte nagy nyomást éreztem magamon, izgultam, hogyan tudok a gyerekek számára valódi lelki táplálékot adni és minden figyelmemet rájuk fordítani, mikor friss diplomával a kezemben épp egy fárasztó és küzdelmes időszak után csöppentem a táborba. Természetesen rá kellett jönnöm, hogy Isten sokkal hatalmasabb annál, hogy ez problémát jelentsen Neki!

Nagy ajándéknak tartom, hogy ezen a helyen a gyerekek már ilyen fiatalon, ovis koruktól kezdve hallhatják az evangéliumot. Ahová én jártam iskolásként gyülekezetbe, nem volt ilyen. Pedig mekkora áldás, ha valaki már fiatalon találkozik Istennel, ilyen lehetősége van rá! Örömmel tapasztaltam, sőt meglepődtem, hogy a gyerekek mennyire nyitottak voltak az Igére, keresték Istent. Például őszintén meg tudták fogalmazni egy-egy konkrét bűnüket vagy rossz tulajdonságukat, és imádkoztak miattuk. Ez sokszor nekünk, felnőtteknek sem megy. A komoly beszélgetések és alkalmak mellett jó érzés volt a gyerekekkel részt venni a délutáni programokon, kicsit újra gyermeknek lenni a kézműveskedésnél, a kötélhúzó versenyen, vízbombát gyártani vagy éppen labdázni.

Nekem személyes csoda volt, hogy a konyhán dolgozó testvéreink milyen komolyan odafigyeltek a gluténmentes diétámra, így lisztérzékenyként nem kellett aggódnom az étkezésem miatt, amit valóban csodaként éltem meg, hiszen a táborozásokon ez egyáltalán nem megszokott, és bőven van rossz tapasztalatom. De itt a diétázók és mindenki más is bőven jóllakhatott, erőt gyűjthetett. A táborban, úgy érzem, én is annyit kaphattam Istentől, mint a gyerekek, és bár a sok feladat, éjszakázás és a nagy felelősség fizikailag lefárasztott, lelkileg fel is töltött, és életre szóló emlékeket adott!

Józsa Eszter

ÖSSZEKOVÁCSOLÓDVA

Úgy jutottam el a konfitáborba, hogy az ifivezetőm – Édes Gábor – minket, kisifiseket kért meg, hogy jelentkezünk segítőknek. Fruzsival, Rékával, Judittal és Bálinttal segítettünk a szervezésben. Ez nekünk is jó alkalom volt arra, hogy egy kicsit megismerjük egymást a 7.–8.-osokkal, hisz közülük az idősebbek idéntől már a mi csapatunkat erősítik.

Már az odaúton nehézségekbe ütköztünk: fennmaradt egy bőrönd a vonaton, lekéstük a csatlakozást és a következő járat csak órák múlva érkezett volna, így gyalogoltunk egy nagyot, amiből remek túra kerekedett. Közben a társaságot egyetlen autóval szállították fel a táborba, aznap minden program csúszott. Ez a kis túra azonban összekovácsolta a csapatot. Hihetetlen, hogy Istennek minden kis aprósággal terve van. A konyha főnöke Margit néni volt, az igehirdetéseket pedig lelkészeink – Gábor, András és Péter bácsi – tartották felváltva. A hét központi témái a fiatalok Jézus közelében és Dániel története volt. Számomra a hét egyik fő gondolata vagy inkább kérdése az volt, hogy csak úszunk-e az árral, vagy merünk-e szembemenni vele. Tehát merünk-e mások lenni, mint a világi

környezetünk? Én nagyon sok gondolatot és tapasztalatot kaptam, szereztem ezen a héten, nagyon jól éreztem magam. A konfirmandusokon is ezt láttam. Nyitottak voltak az Igére, és sok kérdésük merült fel a témákkal kapcsolatban, melyekre reménység szerint válaszokat is kaptak. Ha valakiben maradt még valamilyen kérdés, akkor itt is üzenném, hogy nyugodtan vessétek fel ifi-/konfiórán. Előbb vagy utóbb úgyis megkapjátok rá a választ. Ja, és szeretettel várunk Titeket a hamarosan megrendezésre kerülő 2. fasori Ifjúsági Konferenciára, az IKON-ra is!

Berzsák Bulcsú

EGYSÉG, SZABADSÁG, SZERETET

Presbitereink országos konferencián jártak

Augusztus 17–19. között Pápán tartotta éves, országos konferenciáját a Magyar Református Presbiteri Szövetség a határon túli testvérszervezetek képviselőinek részvételével. Gyülekezetünk presbitériumból Toronyi Oszkárné és jómagam (képünkön Steinbach József dunántúli református püspök és Toronyi Oszkár társaságában) vettünk részt a rendezvényen, amelynek előadásai a reformáció 500 éves évfordulója alkalmából a történelmi Magyarország egyes területeinek reformációját mutatták be.

Szabó István püspök megnyitó áhítatában hangsúlyozta: „*A kereszténység lényege a befogadás: befogadni azt az Istent, amely már előtte befogadott minket. A befogadás forrása pedig a ráismerés élménye, adománya.*” Szűcs Ferenc teológiai professzor a közelgő presbiterválasztás kapcsán idézte a nagy wittenbergi reformátor, Melancthon mondását: „*A fő dolgokban egység, a mellékesegekben szabadság, és mindenekben szeretet.*”

A konferencia keretében Steinbach József dunántúli püspök – aki nyár elején a fasori kerékpárosokat áhítatában így bízta a balatonfűzfői előkészítő túrán: „*Ne féljetek!*” – felavatta az első magyar presbitérium megalakulásának 400. évfordulójára készült emléktáblát. Az idei év tehát kettős évfordulót is hozott. Hordozzuk imádságban októberben megválasztandó új presbitériumunk szolgálatát!

Dr. Szabó Zsolt

TISZTÚJÍTÁS

Vezetőváltás cserkészcsapatunk élén

A 270. Hajnal Cserkészcsapat életében változások következtek be 2017 februárjától. Kun Rebeka, aki korábban a dunaföldvári 105. számú IV. Béla Cserkészcsapat tagja volt, féléves kitaró munka és képzési folyamat eredményeképpen megszerezte a cserkész segédtszti képesítést, ezt követően pedig mindenki nagy öröme elfogadta a meghívást fasori cserkészcsapatunk vezetői posztjára. Én az elmúlt közel 4 évi szolgálatomat követően egy kicsit visszavonulok, s engedem az ifjúságot kibontakozni.

Most is örömmel tölt el, ha visszaemlékezem 2013-ra, amikor Somogyi Péter lelkipásztorral elkezdtünk arról beszélgetni, milyen jó lenne a Fasorban újraéleszteni az 1923. október 13-án megalakult cserkészcsapatot, mely az utóbbi majd' 25 évben nem volt aktív. Abban az időben én a Magyar Cserkészszövetségnél dolgoztam. Talán ez is vezette arra lelkipásztorunkat, hogy megkérdezze, van-e kedvem foglalkozni a gyülekezetben ezzel a témakörrel. Én örültem, hogy rám talált egy olyan szolgálat, amit tényleg én tudtam elvégezni. Akkor és ott a helyemen voltam, szükség volt a tapasztalatomra, ismereteimre. Ez nagyon motivált és megerősített. Nagy lendülettel fogtunk

bele a műhelytalálkozókat szervezésébe, hogy kialakítsuk a működési feltételeket az újjáéledő cserkészcsapat számára. Kis Csaba volt ebben az időszakban a segítségemre sok mindenben. A presbitérium támogatása is sokat jelentett. Úgy éreztük, hogy a csapat újjáélesztése gyülekezeti igény, s mindenki mögöttünk állt támogatóként. Mivel gyermekként nem voltam cserkész, részt vettem egy alapozó képzésen, ahol sok elméleti és gyakorlati ismeretre tettem szert. Természetesen a kiesett gyermekkori cserkészélményeket ezek nem pótolták. Sokat jelentett viszont, hogy hivatali oldalról már ismertem a cserkészmunkát.

Időközben a munkahelyem megváltozott, a fasori cserkészcsapat pedig beindult. Eleinte két, mára négy őrbe szerveződünk. Évente elvittük a gyermekeket tavaszi és őszi portyákra, kirándulásokra, de az év csúcspontja mindig a nyári tábor volt. Rengeteg élményrel lettünk gazdagabbak. Mindenről tudósítottunk honlapunkon és Facebook-oldalunkon. A 6-8 fős vezetői stábunkat, melyet „törzsnek” hívunk, általában 2-3 őrvezető, valamint Csaba, Nagy-Fülöp Anetta és magam tettük ki. Tudjuk, hogy a gyülekezetből is többen támogatnak bennünket alkalmankénti segítséggel, imával, önkéntes munkával. Ezekre is nagy szükség van. Már megszoktuk, hogy a csapat folyamatos megújulásban van. Az első két évben több őrvezető csak fél éven keresztül maradt nálunk, de újrainduló csapatként nagyon hálásak vagyunk a munkájukért. Mára a törzs talán hosszabb távra tervez, hisz Kun Rebeka már lassan három, barátja, Németh Kristóf másfél, és testvére, Kun Kármén egy éve segíti a 270. Hajnal Cserkészcsapatban zajló munkát. Mindhárman őrvezetők, s aktívan részt vettek a nyári táborozásban is, mely idén Ábrahámhegyen volt.

Vezetőként búcsúzom a 270. Hajnal Cserkészcsapatától, az elmúlt négyéves munka gyümölcsét átadom Rebekának, aki képzett

cserkész segédtsztként örömmel vállalta a csapat irányítását. Rebekát leginkább a cserkészek szülei ismerik, mert még nem a gyülekezet tagja. Reméljük, hogy a különböző programokon egyre többen megismerhetik. Addig is olvassa mindenki nyitottsággal új cserkészparancsnokunk bemutatkozását, akinek a munkáját a háttérben mentorként, gyülekezeti kapcsolattartóként, önkéntesként én is igyekszem tovább segíteni.

*Szilágyi-Kiss Hajnalka
korábbi megbízott csapatparancsnok*

Kedves Testvéreim!

Kun Rebeka vagyok, a 270. Hajnal Cserkészcsapat újdonsült vezetője. Társaimmal és vezetőimmel azon dolgozunk, hogy a kezünk alatt összefogott gyermekek több élményben és kalandban részesüljenek a természet lágy ölén, valamint tudásunk és tapasztalataink átadásával szeretnénk őket segíteni az Isten felé növekedésben.

Cserkészéletemet Dunaföldváron, a 105. számú IV. Béla Cserkészcsapatban kezdtem meg a Bromélia őrstagjaként 2006-ban. 2012-ben már a Magyar őrstagjaként negyedmagammal sikeresen elvégeztem a Bugaci őrvezető Képzőt. Az élet sajnos úgy hozta, hogy hiába volt meg a lelkesedésem, akkor még nem lett nekem őrrendelve. Később úgy alakult, hogy Budapestre kellett költöznünk, aminek eredménye, hogy pár év inaktívan telt számomra az otthoni csapatban.

2014 decemberében Hegyi Armand közreműködésével kerültem ide Hozzátok, a Hajnalba. Csodálatos lehetőségként éltem ezt meg, és új lendületet adott cserkészéletemnek. A Jegesmacik a mai napig a szívem központi helyén vannak. Nagyon szeretek velük lenni, jó látni, ahogy fejlődnek. Min-

den héten örömmel sietek hozzájuk, és készülök nekik a programokkal. Szívemen viselem a csapatom sorsát, és hiszem, hogy a nehézségek ellenére jó kezekben vagyunk. Szeretném megköszönni a bizalmat és a sok támogatást, amit kapunk Tőletek.

2017 őszétől folytatódik a cserkészmunka a 270. Hajnal Cserkészcsapat életében a Fasorban. Kérdés, csatlakozási szándék esetén örömmel állok rendelkezésre az rrrkass@gmail.com címen.

Áldás, békesség!

Kun Rebeka csapatparancsnok

MI ÚJSÁG A CSIPKEBOKORBAN?

Ezt a nevelési évet úgy kezdhettük, hogy arról az *Okos lány* című mese juthat az eszünkbe – hiszen a Csipkebokor igazából egy óvoda. Tehát: költöztünk is meg nem is. Alig várjuk, hogy ne legyünk már ilyen „okosak”, hanem költözzünk csak úgy egyszerűen és mindannyian...

Komolyabbra fordítva a szót: a Csipkebokor óvoda áldott állapotban van, ahogy azt lelkipásztorunk szokta mondani, tehát várandós. Az új óvoda reménysége már nagyon gyakorlati módon a miénk, hiszen Istennek hála, megkaptuk a rávalót, zajlik az ügyintézés, az adminisztratív feladatok végzése, megvannak a tervek, van határidő, tehát várjuk mindezeknek a beteljesedését, s ez bizony izgalmakkal is jár. A régi Julianna épületéből kiköltözött az eddig ideiglenesen

kialakított körülmények között ott lévő két csoport. Bizony nem volt könnyű a búcsúzás a már megszokott környezettől. De befogadást is átélünk: az iskola befogadott bennünket két tantermébe, s annak környékére. Az óvodai dolgozók pedig nagyon jól tudnak fészket rakni, s a nyár végére barátságos, tágas, frissen festett, tiszta csoportszobák várták a Napraforgó és Madárka csoportot. Az együttélés iskolások és óvodások között harmonikusan indult. A Városligeti fasor 29. szám alatti épületben viszont még minden a régi, a megszokott, otthonosan ismerős. Persze itt is igazgattunk, átrendeztünk, kicsit javítottunk, s így ebbe az ovirészbe is jó belépni. Itt viszont már nagyon várjuk az újat, a tágasat, a saját fészkünket, az új ovi megépülését, a beköltözést. Kérjük is mindenki imádságát, köszönjük mindenki bátorítását, szeretetét.

Új, pályakezdő fiatal kollégákkal is gyarapodott az óvoda dolgozóinak közössége. Hálásak vagyunk Istennek, hogy odaszánt életű, lelkes fiatalokat hozott közénk, s így a munkatársak életkor szerinti összetétele nagyon egészséges – láthatjuk, hogy ezen a téren is készít az Úr jövőt nekünk. Mi pedig „*Azért fáradunk és küzdünk, mert reménységünket az élő Istenbe vetettük, aki minden ember megtartója, kiváltképpen a hívőké.*” (1Tim 4,10).

Zila Péterné

MINDEDDIG MEGSEGÍTETT...

Elindult a 2017/18-as tanév

Az új tanév valódi megújulást hozott sok tekintetben a Kollégium számára. Isten gazdag áldásaiban gyönyörködve, csodaként éltük meg, hogy...

– Átmeneti egy évre két óvodai csoportot fogadott be az iskola, ezzel a teljes épületet belakjuk.

– Az óvodai csoportok mellett az iskolai osztályok egy részének is költöznie kellett, ami érthetően megterhelt minden érintettet. Üdítően hatott és enyhítette az ezzel járó nehézségeket, hogy megújult termekbe költözhetek.

– A közös lakás sok alkalmazkodást és türelmet kíván mindannyiunktól, de megnyugvással tapasztaljuk, hogy az együttélés első hetei zökkenőmentesek, sok áldás kíséri hétköznapijainkat.

– Nyáron a fasori egyházközség tulajdonába került a Rottenbiller utcai iskolaépület. A vásárlást a 2016-os kormányzat által az egyházaknak adott támogatás tette lehetővé. Bérlelőkből tulajdonosokká lettünk. Óriási dolog mindez!

– Nyáron megújulhatott az iskola tornaterme: a tető, a nyílászárók, a parketta és belső burkolatok kerültek felújításra. Sor került az iskola folyosóinak, mosdóinak és tantermeinek festésére. Megújultak a parkettaburkolatok, minden tanterem falára lambéria került.

– Az ebédlőbe, tetőtéri termekbe és a déli fekvésű napos tantermek egy részébe klímaberendezéseket telepítettünk. Ezzel a tanév meleg napjaiban is optimális hőmérséklet biztosítható a munkához és tanuláshoz.

Szeptember 1-jén évkezdő csendesnapot tartottunk a Ligetben. Az első együtt töltött napon olyan jó volt látni és érezni azt, hogy minden gyerek és felnőtt örömmel, mosolyogva, egymást szeretve énekel, figyel Isten Igéjére. Köröket alkotva beszélget a fűben, figyel a másikra, majd pedig felszabadultan

játszik. Aki ezt látta, biztosan csodálkozott! Megérezhette, hogy itt valami többről van szó, többről, mint amit általában kiránduló iskolásokon lát az ember. A Csipkebokor és a Julianna bizony TÖBB. Nem csak attól több, hogy kötelező a hittan, nem attól, hogy vannak reggeli áhítatok, csendesnapok, nem is attól, hogy elvárjuk a családoktól a templomba járást. Mert ezek csak *lehetőségek*. De nem akármilyen lehetőségek. Alkalmak a mindenható Isten szavának meghallására. Nem a külsőségeken és a formán van tehát a hangsúly! De mégis fontos a forma és az alkalom. Mert az alkalmon való részvétel esélyt ad a megújulásra.

Vallom, hogy Jézus példáját kell követnünk pedagógusként is. Iskolánk akkor tölti be küldetését, ha minden gyermek felé Jézus szeretetét közvetíti, minden helyzetben Jézusra mutat. Ennek megfelelően minden víziót, tervet, módszert és intézkedést ezen küldetésnek kell alárendelni. Eszerint:

– Julianna iskolánkban nem a világ szerinti elitet képezzük, ahol az önzés, a személyes karrier, a minden áron való előbbre jutás a cél.

– Istentől rendelt feladatunk, hogy felkaroljuk a gyengéket és elesetteket is.

– Nem vagyunk „versenyistálló”, de célunk, hogy a tehetséges gyerekek előkelő versenyeredményeket érjenek el a tanulmányi versenyeken.

– Feladatunk, hogy képességei szerint minden ránk bízott gyermeket a lehető legmagasabb tudásszintre eljuttassuk.

Az évkezdő áhítaton azt a bibliai üzenetet kaptuk, hogy Urunk új szívet és új lelket ad belénk. Bizony a mi iskolánkban ez is megadatik! Isten megújító kegyelme velünk van! Micsoda ajándék, hogy napról napra megújulhatunk! „Éreztétek és lássátok, hogy jó az Úr! Boldog az az ember, aki Őbenne bíz.” (Zsolt 34,9).

Filep Zoltán

TÖLTEKEZÉS A FASORBAN

Az én évnyitó istentiszteletem

2017. szeptember 3. vasárnap nem csak egy megszokott vasárnap volt, hanem a Budapest-Fasori Református Kollégium évnyitó istentisztelete. Az idén itt óvodát kezdő gyermekünkkel nagy várakozással, izgalommal mentünk a Fasorba. Nagyot dobbant a szívünk, ahogy a templom lépcsője előtt gyülekeztek az egyenruhát viselő diákok és családjaik. Mindannyiunk számára kézzelfoghatóvá vált: különleges alkalomra jöttünk!

A gyülekezet ajándéka a családok számára, hogy az istentisztelet alatt életkoronként különböző csoportokba várják a kisebbeket, nagyobbakat. A *Fasori Harangszóban* olvasható, hogy melyik alkalmakon milyen módon biztosított a gyermekfelügyelet, a templomban be is mutatkoztak a gyülekezet számára a csoportok. Az évkezdő alkalmon a legkisebbekre szerető kezek vigyáztak a játszószobában, az óvodás korosztályt a tornateremben várták a szolgálatot ellátók. Mivel a tornaterem új helyszín volt számunkra, én is – lelkes szülőként – ott maradtam a szolgálókkal. Míg a gyülekezet a templomban tölthette fel szívét, addig én a tornateremben éltem át hasonlót. A 3–5 éves korosztály számára a játéklehetőség és a tornaterem adta eszközök használata mellett már sor kerül bibliai történet meghallgatására is. Szívet melengető volt látni, hogy a jelenlévő körülbelül 20 gyerek önfeledt, szabad játékát hátrahagyva milyen gyorsan követte a kéréseket: álljon sorba, üljön le a megterített asztal köré, figyeljen a történetre, énekeljen együtt, játsszon körjátékot. Megható volt megtapasztalni, hogy a szolgálatot ellátó fiatalok micsoda szeretettel, türelemmel, leleménnyel, gondoskodással, odafigyeléssel fordulnak a rájuk bízott gyerekek felé. Kétgyerekes szülőként mondhatom, hogy csodálatos az,

ami az ő szíveikben – fiatal koruk ellenére – munkálkodik: máshogy közelítettek a szülőtől nehezebben elszakadó, félénkebb, a mozgékonyabb, a feladatokba nehezen bevonható, vagy a csintalanabb gyerekekhez. Ösztönös lenne ez, vagy otthonról hozott minta, vagy rájuk is így vigyáztak kicsiként – nem tudom, de csodálatos, ahogy Isten elrendezte ezt is.

Hálás vagyok, hogy a fasori gyülekezet tagja lehetünk, hálás vagyok a szerzteágazó alkalmakért, melyek közül minden élethelyzetben, minden időpontban megtalálhatjuk a nekünk szólót. Köszönöm a szolgálatot végzők alázatos munkáját, mellyel lehetővé teszik, hogy biztonságban, szeretetteljes közösségben tudhatjuk gyermekeinket az Ige hallgatása alatt, és általuk gyermekeink a kezdetektől élhetnek Isten Igéjével.

Kabánné Köntös Lívია

Kisovisok fasori vasárnapja

EGYSÉG VAGY REFORMÁCIÓ?

A reformáció 500. évfordulóján, és a gyülekezeti presbiterválasztás kapcsán is elgondolkodtam az egység témáján. Voltaképpen idén az 500 évvel ezelőtti keresztényi egység megbomlására emlékezünk, és a gyülekezetünkben, a presbitériumban is, mint minden emberi közösségben, megbomlik néha az egység, vannak konfliktusok. Holott a zsoltárokból (133,1–3) olvassuk: „*Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek! (...) CSAK oda küld az Úr áldást és életet mindenkor.*” Lehet jó a reformáció, ha megbontja a keresztények egységét, miközben csak az egységen van áldás az Ige szerint? Szolgálhatja-e az Úr ügyét a presbitérium, a gyülekezet, ha nincs egységben?

Az Igét tanulmányozva belátható, hogy a béktelenség, egyet nem értés a bűneset óta részünk. A Biblia számos ellentétről, konfliktusról számol be Isten népe körében, még az apostolok is vitakoztak egymással. Az Istent szeretőknek azonban az Úr ezt is a javára fordította. Sokan lehettek, akik azt tanácsolták Luthernek is, hogy inkább hagyja a tanait, a saját igazságát, mert csak megbontja az egységet vele, árt a kereszténység és ezáltal Isten ügyének. Az egész akkori hivatalos egyház ezt kérte, követelte tőle! Ő azonban a reformátorokkal együtt inkább vállalt számos konfliktust, mert úgy gondolta, hogy az Úr ügyét szolgálja.

Azt gondolom, hogy amit Luther megbontott, az csak látszólag volt egység. Nem valódi, az Úrtól jövő, hanem emberi ügyet szolgáló látszategyesség volt csupán. A valódi egység nem külső dolgokban, nem az emberi ész és akarat szerint, hanem a szívben dől el, mert csak az isteni szeretet hozhatja létre. Az egység nem döntés, erőlködés, akarat kérdése, hanem ajándék, a szeretet gyümölcse. Ha nem ilyen, akkor nem kár érte, akkor nem kell félni megbontani vagy akár szétzúzni. Persze alázattal kell kérni látást és bölcsességet ehhez, hogy mikor valódi, az Úrtól jövő, és mikor látszat, emberi erőlködés eredménye az egység.

Az nem egység, ha valaki hitbéli meggyőződés nélkül vagy annak ellenére alkalmazkodik egy csoporthoz vagy személyhez csak, „hogy békesség legyen”. Nincs valódi egység, ha valaki nem kér személy szerint közvetlenül Istentől útmutatást, hanem csak az emberek véleményének egységét nézi, és aszerint alakítja ki döntéseit, hogy abban benne maradjon, abból ne lógjon ki. 500 éve valljuk, hogy nem emberekhez kell igazodni, hanem bárki fordulhat közvetlenül az Úrhoz vezetésért! Ehhez persze érett hívő élet kell, újjászületés és folyamatos megszentelődés. Aki még nem ezen az úton jár, az jobban teszi, ha inkább elfogadja az előljárói útmutatását, vezetését, akár pillanatnyi meggyőződése ellenére. De Isten azt akarja, hogy mindenki felnövekedjen a hitben, és közvetlenül Tőle kérjen vezetést, megoldást élete kérdéseire!

Az sem egység, ha valaki a ló másik oldalára esik át: körömszakadtáig ragaszkodik saját igazságához még az Ige ellenében is, még ha egyedül is marad vele. Egy Luther Márton nem születik minden évszázadban, keveseknek adatik az a küldetés, hogy megforduljanak az autópályán, és kitartóan szembemenjenek a forgalommal, ahogyan ő – és a néhány mellette álló, vele valói egységben lévő testvére – tette (később persze a nyomában megfordult a forgalom iránya!). Ha vannak is ilyen ritka helyzetek akár egy gyülekezeti közösségben, alázattal végig kell gondolni, hogy vajon csakugyan a „reformáció” ideje van-e vagy inkább az elfogadása, a türelemé. Bár gyarlóságunk miatt előfordulhat, mégis ritka és kerülendő a nyílt konfliktus egy keresztény közösségben. Ez ugyanis megbotránkozthatja a nem hívőket is. Persze, hiszen a Sátán éppen ezt akarja! Az éretlen hívő nem tudja, hogy a vita sokszor nem gyengít, hanem erősít, nem eltávolít Istentől, hanem segít újra rátalálni az Ő útjára, megerősödni a Benne való bizonyosságban. Földvári Tibor

pasaréti ígéhirdető szavai: „*Amikor Isten népe igyekszik egységben élni egy akaratra jutva, akkor ez megszenteli az egész népet. Lehet, hogy ezáltal gyógyulnak meg sokan. Az egységet jelenti, hogy egy akarat, egyetértés, ha kell, lemondva az én igazságomról, az Úr igazsága érdekében. Az ördögnek megvannak a taktikai arra, hogyan próbálja ezt az egységet szétrombolni.*” Az Úr igazsága az első. Nem a többségé, nem a közösségé, nem a vezetőké, nem az enyém. Kérdés, hogy ezek közül melyik azonos az Úr igazságával. Milyen jó lenne, ha mindegyik az lenne! Ha az én igazságom nem az Úré, akkor le kell mondjak róla. Ha az Övé, akkor ki kell tartanom mellette! Ennek felismeréséhez az Úrtól jövő vezetés kell, amit a hívő, megszentelt élthez kapunk! Bűneink miatt itt, a földön még nem látjuk tisztán az igazságot, csak tükör által, homályosan. Ezért mindenben nem tudunk egységben lenni. Lehet, hogy mindenki mást gondol hibának. De ez az Úr könyörülő szeretete miatt nem is baj. A fő, hogy a fontos dolgokban egységben legyünk! Melanchtonnak, a nagy reformátornak, Luther közvetlen munkatársának tulajdonítják a mondást: „*A fő dolgokban egység, a mellékésekben szabadság, mindenkiben pedig szeretet.*” A legfőbb dologban, Krisztus egyedüli szabadításában és a benne lévő egyedüli útban egységben kell lennünk. De kis dolgokban, földi, gyülekezeti kérdésekben szabadok lehetünk arra, hogy vitázzunk, mert egyikünk sem tévedhetetlen. Gyakran saját magunkban nem vesszük észre a hibát, és ha más veszi észre rajtunk, vitába szállunk vele, konfliktust vállalunk, nem fogadjuk el. Így sokszor mi magunk botjtuk meg az egységet, pedig látszólag a hibát helyesen jelző testvér teszi ezt.

A gyülekezetben mindenkinek feladata, hogy figyeljen és keresse a hibákat. A presbitereknek különösen elől kell ebben járni, ők a gyülekezet lelki és anyagi javainak sáfárai, mai kifejezéssel *vagyonkezelői*. Az Úr javait kezelésre vették át, azok nem a sajátjaik. Pedig néha azt gondolom,

bárcsak inkább a sajátjuk lenne! Magamon is észreveszem ugyanis, hogy a saját javaimra jobban figyelek, mint az Úréra. A sáfár feladata viszont az, hogy ura javaiban keresse a hibákat, ne csak sajátjaiban! A nyáron nálunk otthon folyt lakásfelújítás során ez különösen hangsúlyossá vált számomra: csak a megtalált hiba az, amit ki lehet javítani. Minden, számunkra más által végzett munka után minden négyzetcentimétert át kellett nézni, hogy a vállalkozóval kijavíttassuk a hibát, ha kell, konfliktus árán. Vajon ugyanilyen alaposak vagyunk az Úr javainak kezelésekor? Vagy legyintünk, és inkább a békességre, tapintatra, a nyugalomra vágyunk? Az elfedett baj növekszik! Istenünk óvjon a rejtett hibáktól a gyülekezetben!

Ha a Szentlélek erejénél fogva megvan belülről (azaz felülről, Istentől, és nem kívülről, emberektől) fakadóan az egység mindenki, vagy az Úr segítségével le tud mondani a saját látásáról mindenki egy-egy ügy körül, akkor az biztosan az Úr ügye. Ez ajándék, és nem emberi akarat kérdése, első a vagyonkezelői feladatkör. A belső, mellékes viták után újra és újra megerősödhetünk a Krisztusban meglévő egységünkben, és egymás helyett a közös ellenség, a Sátán ellen együtt, újra harcba indulhatunk.

Legyen szívünkben a reformáció félévezredes évfordulóján reformátor eleink kitartása, Isten tervének szolgálata iránti elköteleződése és szükség esetén, a Lélektől vezetve, látszategyeséget is rontó, határozott kiállása. Merjünk szólni a hibákért gyülekezetünkben is! Ne várjunk addig, amíg összegyűlik belőlük 95 pont, mint Luther téziseinél! De sohase feledjük, hogy minden dolgunk szeretetben menjen végbe! Nem mindegy, hogy hogyan szólunk! A valódi egység mindent legyőz, csodákra képes. Ahogy Jézus mondja: „*ha ketten közületek egy akaratot vannak, minden dolog, ami felől csak kérnek, megadja az én mennyei Atyám.*” (Mt 18,19). Imádkozzunk ezért – egységben!

Dr. Szabó Zsolt

„AZ ÉN KÁTÉM IS!”

Hitvallási irataink hasznáról

E sorozat írására az a célkitűzés készített, hogy hitvallásos irataink egyik gyöngyszemének, a *Heidelbergi Káté*nak történetéről és szerepéről adjon áttekintést, majd nyújtson segítséget a Káté folyamatos tanulmányozásához. Hitvallásunk 52 Úrnapijára történő tagolása jó keretet és lehetőséget kínál mindehhez. A részletesebb tagolás mellőzésével ugyan, de bibliai, irodalmi, valamint életből vett példák segítségével hozzájárulhat e cikksorozat a hitvallási szövegek értelmezéséhez. Az első Úrnapija kérdéskörében az egyetlen vigasztalással ismerkedtünk közelebről, majd a második, a harmadik, a negyedik Úrnapijára tekintve az ember nyomorúságával foglalkoztunk. Az ötödik Úrnapijával kezdődően áttértünk az ember megváltásáról szóló részre, a kilencedik Úrnapijától pedig az Atya Istenről szóló kérdésekre. A 11–19. Úrnapija kérdés–feleletei az Apostoli Hitvallás Fiú Istenről szóló magyarázatát adják, s azokat a kálvini gondolatokat veszik át, amelyeket a *Genfi Káté*ban fogalmazott meg a nagy reformátor. Ezek ismeretében tértünk át a Szentlélek Istenről szóló kérdésekre.

Hitvallásunk egyértelmű határozottsággal beszél arról, hogy a Szentlélek nélkül mi sem Krisztust, sem az Atyát nem ismerhetnénk, Krisztusnak semmilyen jótéteménye nem lehetne a miénk. De éppen az az eredete az életünkben mindennek, hogy Isten kitöltötte ránk – a szívünkbe – szeretetét. E szeretetben erősít, erről tanít bennünket az Apostoli Hitvallás szóban forgó harmadik szakasza: mi mindent végez a Szentlélek Isten az emberért, az emberben. Az eddigiekben láthatuk – maga a Szentlélek mutatja minékünk – az üdvösséget Jézus Krisztusban, a hívők testvéri közösségét az egyházban és a bűnbocsánat által kapott szabadítást. Most a feltámadott Krisztustól nyert örök élet vigasztalásáról szólunk a 22. Úrnapija kérdéseivel és feleleteivel. Olvassuk el ezeket!

Micsoda vigasztalásod van a test feltámadásából?

Az, hogy nemcsak lelkem megy ez élet után azonnal az ő fejéhez, Krisztushoz, de testem is Krisztus ereje által feltámasztatván lelkemmel ismét egyesül, és Krisztus dicsőséges testéhez hasonlónak leszek.

Micsoda vigasztalásod van az örök életről szóló hittételből?

Az, hogy miután már most is érzem szívemben az örök boldogság kezdetét, e halandó élet után tökéletes üdvösségben leszek részem, amelyet szem nem látott, fül nem hallott, sem ember szíve soha meg nem gondolt, hogy abban Istent mindörökké magasztaljam.

A halál, a „rettenet királya” Isten gyermekei számára is kegyetlen dolog. Ezért a Káté a vigasztalásigénnyel a lényegre mutat. A hívő ember ugyanis másképp gondolkodik a halálról, a halottairól, főként a saját haláláról – jóllehet ő is ki van téve a kételyeknek. Mi, keresztyének Krisztus feltámadásában látjuk reménységünk lehetőségét. Miért? Mert az Úr Jézus azért jött, hogy megajándékozzon bennünket az örök élet felé vezető út titkával. De amíg az örök életben kételkedünk, és nem vagyunk képesek magunkat megalázni az Ige igazsága előtt, addig a halál valóban otromba, kiáltó és rémisztő tény marad a számunkra. A feltámadást sem várhatjuk úgy, hogy majd a világ végén lesz. Jézus éppen Lázár sírjánál utasítja ezt vissza: „*Én vagyok a feltámadás és az élet*” (János 1,25) – mondja. A feltámadás tehát már Benne – és bennünk is – elkezdődik. A halál után pedig Krisztusban vagyunk, és Krisztusnál vagyunk. Ha elbomlik ez a testünk, Isten újba öltözteti azt – és ez az Írások szerint nyomban a kezdetét veszi (olvasandó: 2Korinthus 5,1–5).

A Káté kategorikusan ellene mond minden olyan elképzelésnek, amely el akarja homályosítani az ember feltámadásának ígérését. A halál pillanatában a hívő ember a mennyei Atya kezébe ajánlja magát (Apostolok Cselekedetei 7,59), megvallja, hogy halála után azonnal Krisztushoz, az ő fejéhez vitetik. Az Úr Jézus a kereszten azt mondta a bűnbánó latornak: „*ma velem leszel a paradicsomban*” (Lukács 23,43). A halál és az utolsó ítélet napja között tehát nincs semmi kitöltendő idő.

Az élet Isten egyszeri ajándéka, amelynek nagyszerűségét az adja meg, hogy a halál az élet visszavonhatatlan lezárását jelenti: lezárul az üdvösség megszerzésének lehetősége. Életünk a halál törvénye alá rekesztett élet. Az embernek önmagában semmi alapja nincs a halhatatlanság reményére, mert a halálban a testből-lélekből álló ember kerül Isten ítélete alá. Ilyen értelemben a lélek is halott... Nagy kegyelem, hogy a földi élet lezárulása után Krisztustól még a halál sem választhat el. Amikor Krisztus elégtételéért az ember igazsága helyreállított, akkor ez a helyreállítás teljesen, „testestől-lelkestől” megtörtént, és így vagyunk újra Isten gyermekei. A testnek és a léleknek együtt kell visszatérnie Istenhez. A Teremtő az embert úgy alkotta meg, hogy az oszthatatlan egész: a szellemi és a természeti együvé tartoznak. Együtt szakadtak el Istentől, együtt kell megváltást nyerniük. A halál által megszakított régi életünknek és az újnak köze lesz egymáshoz, mert mi magunk, az énünk kap új létet. Magunkra fogunk ismerni... És mit ismerünk fel e tanításból, hogyan lehet személyes hitvallássá a számunkra? Amennyiben a Szentlélekben hiszek, hihetek abban is, hogy Jézus Krisztus halált legyőző hatalmában is részesedem. Meghalok majd egy napon, de ez az én végem egy új kezdet jele lesz majd. Élni fogok halálom ellenére is. Ily módon a halál nem a végső katasztrófa, hanem a Krisztussal való örök élet lehetősége. E felé a jövő felé haladva vigasztalódik meg az ember. A Vele való életem – számomra és minden ember számára – az Ő feltámadásában ígértetett meg. Az utat végig kell járnom. A hit magaslatáról tudom, hogy nem az a kérdés: férgék martalékává lesz-e a testem, hanem hogy Krisztus vár-e a túlsó parton. Az Ő parancsszavára az utolsó trombitaszóra az én feltámadásom is bekövetkezik (1Korinthus 15,52); az Ő szeretete adja az új, tiszta, fehér ruhát minden üdvözültnek – így nekem is. Testem már ez életben hordozhatja a feltámadás magját; az örök élet erejét és boldogságát már most érezhetem lelkemben: „*Érzem, hogy az örök élet már e földön az enyém lett*” (Református Énekeskönyv 480,1).

Aki Krisztusban hisz, az általment a halálból az életre (olvasandó: János 5,24–25). Az Ő szeretete engedi megismernem az örök boldogság kezdetét, és hogy tökéletes üdvösségben lesz részem a Krisztusért. Igyekezniem kell tehát jobban megismerni a kötelességeimet, megtalálni életcéloimat, hogy úgy fussak, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözzek, mint aki nem a levegőbe vág, hanem testemet megsanyargatva... (olvasandó: 1Korinthus 9,26–27). Nem kényeztetem a testem, inkább szent hivatásra nevelgetem. Hiszek a lelkem Krisztus melletti megmaradásában – tudom, hogy nem költözik állatokba vagy növényekbe, nem olvad fel virágokban. Igen, megújult testem a Szentlélek temploma lesz. Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett engem. Most újra olyanná leszek, mint Krisztus. Hiszem, hogy van feltámadás a halálból, és áldom Istent, mert megőrzi életemet egy ilyen feltámadásra. Tökéletes üdvösségben lesz részem, mert a boldog Isten a maga boldogságát nekünk adja. Ő mindig többet ad annál, mint amit az ember várni vagy kérni tudna: „...*nem tudjuk még, mivé leszünk*”, – sőhajt fel az Írás – „*de Hozzá leszünk hasonlóak...*” (1János 3,1–2). Isten a többet, a jobbat még ezután fogja megmutatni. Úgy legyen!

szerkesztette: Dévai-Józsa Gábor

FASORI CSENGETTYŰSZÓ

Kedves gyerekek és fiatalok!

Mint azt reméljük, már tudjátok, a reformáció 500. évfordulójára készülünk. Mindkettőnk számára, akik nektek ezt a rovatot szerkesztjük, fontos Isten, a zene, a művészetek, a tudományok és ezek egysége. Hisszük, hogy mindezek egységesen Istenről beszélnek. Johann Sebastian Bach állítólag ezt írta a Bibliájába: *„Az áhítatos zenében mindenkor ott van Isten kegyelmes jelenléte!”* Ezért most egy kis művészeti-zenei kalandozásra buzdítunk titeket a reformáció témakörében. *Sok szeretettel,*

Szabó Dani és SzemEszter

1. Ajánló

Íme egy honlap, amin programokat, ismertetőket és egy érdekes pályázatot találhattok:

<http://reformacio2017.hu>

2. Képrejtvény

Melyik reformátorunk látható Gustav Adolph Spangenberg 1875-ös alkotásán lanttal a kezében? Segítség: Ugyanaz a személy, aki ezt mondta: *„A zene fenséges ajándéka Istennek és közel áll a teológiához”.*

A képen látható reformátor neve:

3. Zenehallgatás

Melyik éneket ismeritek fel a felcsendülő zenében? Figyeljétek meg a videóban a hangszerket is! Miben mások a mai hangszerekhez képest? Mi lehet ennek az oka?

https://www.youtube.com/watch?v=D3CSW_WC-bU

Az ének címe: _____

A hangszerek „magyarázata”: _____

A KÖVETKEZŐ IDŐSZAK ESEMÉNYEI

- * **Október 28-án vasárnap 17 órakor** zenés áhítat keretében Kovalszki Mária zongoraművész reformációi kamaraestje hallgatható templomunkban.
- * **November 1-től 4-ig 18 órakor** gyermekevangelizációt tartunk 1–4. osztályos gyermekek számára.
- * **November 5-én 17 órakor** Meláth Andrea és Szabó Ferenc János kamaraestjére hívunk minden érdeklődőt.
- * **December 3-án 17 órakor** orgonazene adventben: Pálúr János orgonakoncertje lesz.
- * **December 8-án 10-től 16 óráig** a 2. IKON – Ifjúsági Konferencia kerül megrendezésre a templomban.
- * **December 10-én 17 órakor** Pétery Dóra orgona-előadásán vehetünk részt.
- * **December 11-én 15 órakor** időseink részére adventi délutánt, 18 órától a gyülekezeti szolgálok évváró estjét tartjuk a Szabó Imre teremben.
- * **December 13. és 15. között 18 órai kezdettel** adventi előkészítő alkalmakkal készülünk Megváltónk születésnapjára.

HETI ALKALMAINK

- ◆ **Istentisztelet, gyermek-istentisztelet és gyermekfoglalkozás** 5 korcsoportban (3–5 és 5–7 évesek, I–II., III–IV. és V–VI. osztály), 3 éves korig gyermekmegőrző szolgálat vasárnap 10 óra
- ◆ **Siloám csoport** hétfő 18 óra
- ◆ **Bibliaóra** kedd 10 óra
- ◆ **Bibliai közösségi óra** szerda 18 óra
- ◆ **Nagyifi bibliaóra** (18–25 évesig) szerda 18 óra
- ◆ **Gyülekezeti bibliaóra** csütörtök 15 óra
- ◆ **Kisifi bibliaóra** (konfirmációtól 18 éves korig) péntek 17 óra
- ◆ **Fiatalfelnőttek köre** péntek 18 óra
- ◆ **270. Hajnal Cserkészcsapat foglalkozásai** 2–3. osztályosoknak hétfő 14-től 15 óráig, 5–7. osztályosoknak csütörtök 16-tól 17:30-ig

HAVI ALKALMAINK

- ◆ **Gyülekezeti imaközösség** a hónap 2. vasárnapján 8:30-kor
- ◆ **Úrvacsorai istentisztelet** a hónap utolsó vasárnapján 10 és 17 órakor (mindkét időpontban ugyanaz az igehirdetés)
- ◆ **Istentisztelet utáni teaház** a hónap 2. vasárnapján
- ◆ **Zenés áhítat** a hónap 1. vasárnapján 17 órakor
- ◆ **Keresztelés** a hónap 1. és 3. vasárnapján az istentiszteleten. Szülőknek, kereszt-szülőknek a fogadalomtételre felkészítő két alkalom: a keresztelés hetében kedden és csütörtökön 17:30-kor
- ◆ **Párápoló tanfolyam** a hónap 1. hétfőjén 18 órakor
- ◆ **Férfi bibliaóra** a hónap 3. keddjén 18 órakor
- ◆ **Baba–mama kör** a hónap 1. és 3. csütörtökén 9:30-tól 11:30-ig gyermekmegőrzéssel
- ◆ **Pároskör I.** a hónap 3. péntekén 18 órakor gyermekmegőrzéssel
- ◆ **Női kör** a hónap 2. szombatján 16 órakor
- ◆ **Pároskör II.** a hónap 2. szombatján 17 órakor gyermekmegőrzéssel
- ◆ **Összevont közös bibliaóra** a hónap utolsó péntekén 18 órakor
- ◆ **Páratlanok köre** a hónap első szombatján 16 órakor

Az elmúlt három hónapban megkeresztelt gyermekeinkért, akikért fogadalmat tettünk!

Budai József és Hartman Anna gyermeke
Budai Márton

Csatári Norbert és Péter Renáta Anna gyermeke
Csatári Renáta Karla

Hajtun Attila és Tökés Zsuzsa gyermeke
Hajtun Sámson

Dr. Nagy Péter és Bazsó Éva gyermeke
Nagy Dorottya

Nagy Zsombor László és Kruchió Márta Kinga gyermeke
Nagy-Kruchió Kinga Márta

Pál Kornél és Kovács Gréta gyermeke
Pál Imola Lenke

Puskás Norbert Attila és Oláh Emese Zsuzsanna gyermekei
Puskás Sámuel Milán
Puskás Benjámín Bercel

Kovács Ferenc és Réz Andrea gyermeke
Kovács Milán

Hegedűs Attila András és Farkas Éva gyermeke
Hegedűs Anna Éva

Kis Csaba és Győrffy Eszter Rozália gyermeke
Kis-Győrffy Levente

Oláh Attila és Mohai Melinda gyermekei
Oláh Anna
Oláh Marcell
Oláh Nóra

Bósz Károly és Farkas Éva Eszter gyermeke
Bósz Marcell

REFORMÁCIÓ 500 NEMZETI MEGEMLÉKEZÉS

PAPP LÁSZLÓ BUDAPEST SPORTARÉNA
2017. OKTÓBER 31.

A reformáció 500. jubileumi emlékévének központi ünnepe 10-től 15 óráig kerül megrendezésre.

A jelképes árú, 500 forintos belépőjegyek online rendeléséről részletek a rendezvény hivatalos honlapján:

www.reformacio2017.hu/oktober31

LELKÉSZI HIVATAL

Fogadóórák:

hétfő–péntek: 9–13

szombat: 9–13 és 17–17:45

KOLUMBÁRIUM

Nyitvatartás:

hétfő–péntek: 9–13

szombat: 9–13 és 17–17:45

vasárnap: 9–10 és 11–12:30

FASORI HARANGSZÓ

Budapest-Fasori Református Egyházközség
negyedéves kiadványa

1071 Budapest, Városligeti fasor 5. • www.fasor.hu
E-mail: hivatal@fasor.hu • Telefon: 342-7311

Felelős szerkesztő: dr. Szabó Zsolt

Szerkesztők:

Cseke Hajnalka, Dévai-Józsa Gábor,
Diószegi Rita, Somogyiné Ficsor Krisztina,
dr. Széplaki György, Tézli Péter

Tördelőszerkesztő: Kovács György

Korrektor: Diószegi Rita